“กล้าพูด
กล้าคิด
กล้าแสดงออก
สู่อนาคตที่มั่นคง”

การสื่อสาร
สร้างคน
สร้างสังคม
สร้างอนาคต

“เสียงเล็กๆ
ก็สร้างการเปลี่ยนแปลง
ที่ยิ่งใหญ่ได้”

สศ
งานวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง

การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐

โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

โรงเรียนสตรีศึกษา

“การสื่อสารที่ดี...
สร้างโอกาสที่ดีกว่า
ในอนาคต”

ผู้วิจัย

นางสาวทิวาภรณ์ พันธ์โนนงิ้ว

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙
โรงเรียนสตรีศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

เรียนรู้ | ฝึกฝน | ลงมือทำ | สู่การเปลี่ยนแปลง | “การพูด คือพลังของการเปลี่ยนแปลง”

งานวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง

การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐
โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

ผู้วิจัย
นางสาวทิวาภรณ์ พันธ์โนนงิ้ว

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙
โรงเรียนสตรีศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

งานวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง

การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐
โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

ผู้วิจัย

นางสาวทิวาภรณ์ พันธ์โนนงิ้ว

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙

โดยได้รับความเห็นชอบจาก

(นางจิระภา ชาไกรยะ)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

(นายประภาส สีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

ประกาศคุณูปการ

การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ ที่ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ จนทำให้การศึกษาวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและคณะครูโรงเรียนสตรีศึกษาเป็นอย่างสูง ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน แบบ active learning ให้คำแนะนำ และคำปรึกษาตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดี และอำนวยความสะดวกในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบใจนักเรียนทุกคน ที่เป็นกำลังในการศึกษาวิจัย จนกระทั่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์

ทิวาภรณ์ พันธ์โนนงิ้ว
ผู้วิจัย

ชื่องานวิจัย การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐
โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

ชื่อผู้วิจัย **ทิวาภรณ์ พันธ์โนนงิ้ว**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

บทคัดย่อ

การวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) พัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ๒) เปรียบเทียบทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ และ ๓) ศึกษาพัฒนาการทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนจำแนกตามองค์ประกอบของทักษะการพูด กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โรงเรียนสตรีศึกษา ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙ จำนวน **๒๘ คน** ซึ่งเป็นนักเรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบจัดการเรียนการสอนและมีพื้นฐานความสามารถแตกต่างกัน การดำเนินการวิจัยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านขั้นตอนการสร้างสถานการณ์ การเตรียมการพูด การลงมือปฏิบัติจริง การรับข้อมูลย้อนกลับ การสะท้อนผลและปรับปรุง และการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ๑) แผนการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ๒) แบบประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชน ๖ ด้าน ได้แก่ การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา การใช้ภาษา การใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพและท่าทาง การสบตาผู้ฟัง และความมั่นใจในการพูด และ ๓) แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการของผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ร้อยละ การเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการพัฒนา และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา จาก **ชุดข้อมูลจำลองที่ใช้จัดทำต้นแบบรายงานวิจัย** พบว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีคะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนเฉลี่ย **๑๔.๖๑ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๒๔ คะแนน** คิดเป็นร้อยละ **๖๐.๘๖** และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ **๒.๑๕** หลังการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย **๑๙.๗๑ คะแนน** คิดเป็นร้อยละ **๘๒.๑๔** และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ **๑.๔๙** โดยคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น **๕.๑๑ คะแนน** หรือเพิ่มขึ้น **๒๑.๒๘ จุดร้อยละ** เมื่อพิจารณาผลการประเมินรายด้านหลังการพัฒนา พบว่า ทักษะการพูดต่อประชุมชนโดยรวมมีค่าเฉลี่ย **๓.๒๙ จากคะแนนเต็ม ๔ คะแนน** อยู่ในระดับดี โดยด้านการใช้ภาษามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ **๓.๕๔** อยู่ในระดับดีมาก รองลงมาคือด้านการเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหาและด้านการสบตาผู้ฟัง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ **๓.๓๙** อยู่ในระดับดี ผลจากต้นแบบข้อมูลดังกล่าวแสดงแนวทางว่า การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงสามารถนำมาใช้เป็นกระบวนการพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนในชั้นเรียนได้ โดยเน้นการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ รับข้อมูลย้อนกลับ สะท้อนผลและปรับปรุงการพูดอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังสามารถปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนได้

สารบัญ

ประกาศคุณูปการ ก
บทคัดย่อ ข
สารบัญ ค
สารบัญตาราง จ
สารบัญภาพ ฉ
บทที่ ๑
บทนำ ๑
ความสำคัญและที่มา
วัตถุประสงค์ของการวิจัย
ตัวแปรที่ศึกษา
กรอบแนวคิดในการวิจัย
ขอบเขตของการวิจัย
บทที่ ๒
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
การพูดต่อประชุมชน
ทักษะการพูดต่อประชุมชน
การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง
การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชน
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๑
บทนำ

ความสำคัญและที่มา

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสาร การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์ และการสร้างความเข้าใจระหว่างบุคคล การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียน ตลอดจนสามารถนำความรู้และทักษะทางภาษาไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพในอนาคต ทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของผู้เรียน เนื่องจากเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิด การแสดงความคิดเห็น การอธิบายเหตุผล การแลกเปลี่ยนข้อมูล การนำเสนอผลงาน และการสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น โดยเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ต้องใช้ทักษะการพูดในสถานการณ์ที่หลากหลาย เช่น การตอบคำถามในชั้นเรียน การนำเสนอผลงาน การรายงานผลการศึกษาค้นคว้า การอภิปราย การแสดงความคิดเห็น การสัมภาษณ์ ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและสังคม การพูดต่อประชุมชนเป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสารที่มีความสำคัญต่อผู้เรียน เพราะเป็นการพูดต่อหน้ากลุ่มบุคคลเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความคิดเห็น หรือความรู้สึกอย่างมีจุดมุ่งหมาย ผู้พูดจำเป็นต้องมีความสามารถหลายด้านประกอบกัน ไม่ว่าจะเป็นการเตรียมและเรียบเรียงเนื้อหา การเลือกใช้ภาษา การใช้น้ำเสียง การแสดงบุคลิกภาพและท่าทาง การสบตากับผู้ฟัง ตลอดจนการควบคุมความประหม่าและแสดงออกด้วยความมั่นใจ หากผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะเหล่านี้อย่างเหมาะสม ย่อมช่วยให้สามารถสื่อสารความคิดของตนเองได้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการนำเสนอของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โรงเรียนสตรีศึกษา ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนมีพื้นฐานและความสามารถด้านการพูดแตกต่างกัน นักเรียนบางคนสามารถเรียบเรียงความคิดและนำเสนอได้อย่างเป็นระบบ มีความคล่องแคล่วและมีความมั่นใจในการพูด ขณะที่นักเรียนบางส่วนยังไม่กล้าแสดงออก มีความประหม่าเมื่อต้องออกมาพูดต่อหน้าชั้นเรียน ใช้น้ำเสียงค่อนข้างเบาหรือไม่เหมาะสมกับเนื้อหา ขาดการสบตากับผู้ฟัง พึ่งพาการอ่านจากข้อความที่เตรียมไว้มากเกินไป รวมถึงยังไม่สามารถเรียบเรียงและเชื่อมโยงเนื้อหาในการพูดได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนยังส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการพูด นักเรียนที่มีพื้นฐานดีสามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะได้ค่อนข้างรวดเร็ว ส่วนนักเรียนที่มีพื้นฐานปานกลางหรือยังต้องได้รับการพัฒนาอาจต้องการเวลาในการฝึกฝน การช่วยเหลือจากครู การฝึกในสถานการณ์ที่ไม่สร้างความกดดันมากเกินไป และการได้รับข้อมูลย้อนกลับอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการเดียวกับผู้เรียนทุกคนโดยไม่ได้เปิดโอกาสให้ลงมือปฏิบัติและปรับปรุงตนเอง อาจไม่สามารถพัฒนาทักษะการพูดของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ ผู้วิจัยเห็นว่า การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนไม่ควรมุ่งเน้นเพียงการให้ผู้เรียนศึกษาหลักการพูดหรือจดจำเนื้อหาเกี่ยวกับการพูดเท่านั้น เนื่องจากการพูดเป็นทักษะปฏิบัติที่จำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์และการฝึกฝน ผู้เรียนควรได้รับโอกาสในการเตรียมการพูด ลงมือปฏิบัติจริง ได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา ตลอดจนมีโอกาสนำข้อมูลดังกล่าวไปปรับปรุงและฝึกปฏิบัติอีกครั้ง การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะดังกล่าว เนื่องจากเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้กับสถานการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้จริง โดยครู

สามารถกำหนดสถานการณ์ที่หลากหลายและเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน เช่น การแนะนำตนเอง การเล่าประสบการณ์ การพูดแสดงความคิดเห็น การนำเสนอข้อมูล การพูดโน้มน้าวใจ และการพูดต่อหน้ากลุ่มผู้ฟัง ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกนำความรู้เกี่ยวกับการพูดไปใช้ในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมกระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง โดยเริ่มจากการทำความเข้าใจสถานการณ์และจุดมุ่งหมายในการพูด การเตรียมและจัดระบบเนื้อหา การลงมือพูดจริง การรับข้อมูลย้อนกลับจากครูและเพื่อน การสะท้อนผลการปฏิบัติของตนเอง และการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงก่อนฝึกในสถานการณ์ใหม่ กระบวนการเช่นนี้ช่วยให้การพัฒนาทักษะการพูดเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง **“การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง”** เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถด้านการเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา การใช้ภาษา การใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพและท่าทาง การสบตาผู้ฟัง และความมั่นใจในการพูด ตลอดจนสามารถนำทักษะการสื่อสารที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเรียน ชีวิตประจำวัน การศึกษาต่อ และการเตรียมความพร้อมสู่โลกของการทำงานในอนาคต

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง
๒. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง
๓. เพื่อศึกษาพัฒนาการทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนในด้านการเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา การใช้ภาษา การใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพและท่าทาง การสบตาผู้ฟัง และความมั่นใจในการพูด

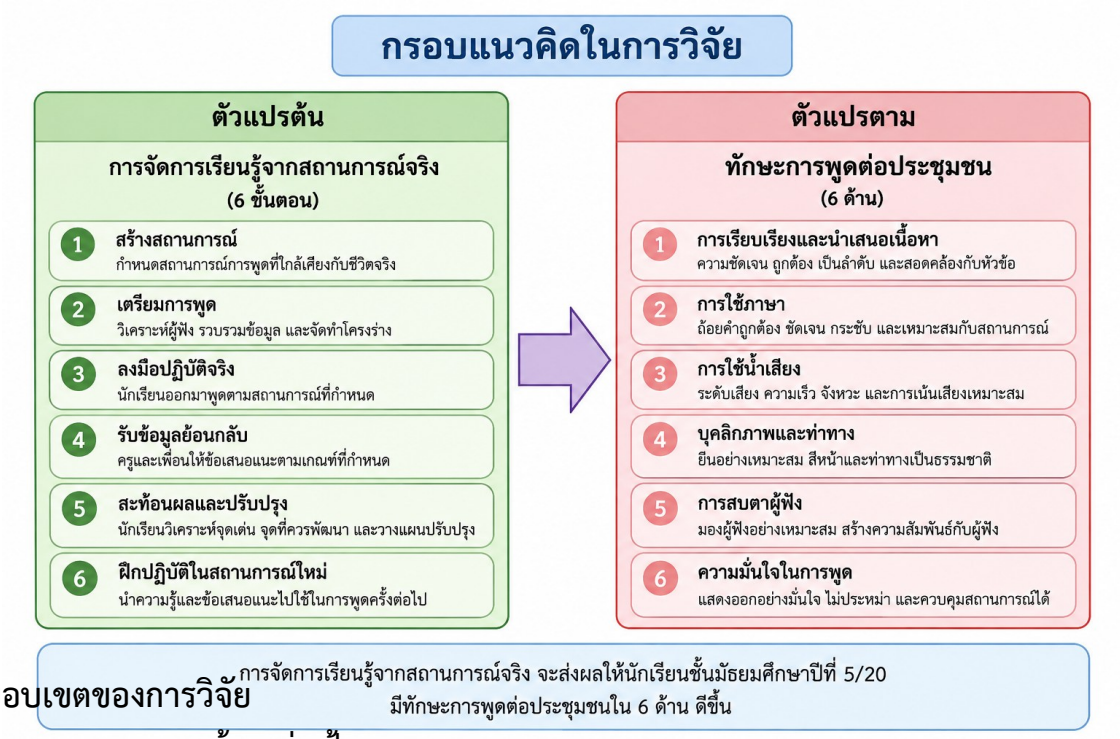
ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ซึ่งเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะการพูดจากสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับการนำไปใช้จริง โดยประกอบด้วยการสร้างสถานการณ์ การเตรียมการพูด การลงมือปฏิบัติ การรับข้อมูลย้อนกลับ การสะท้อนผลและปรับปรุง และการนำทักษะไปฝึกในสถานการณ์ใหม่

ตัวแปรตาม ทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้พิจารณาจากองค์ประกอบ ๖ ด้าน ได้แก่

๑. การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา
๒. การใช้ภาษา
๓. การใช้น้ำเสียง
๔. บุคลิกภาพและท่าทาง
๕. การสบตาผู้ฟัง
๖. ความมั่นใจในการพูด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โรงเรียนสตรีศึกษา ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙ จำนวน **๒๘ คน** ซึ่งเป็นนักเรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบจัดการเรียนการสอน โดยนักเรียนมีพื้นฐานและความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกัน

๒. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการพูดต่อประชุมชน ประกอบด้วย ความหมายและความสำคัญของการพูดต่อประชุมชน การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพูด การวิเคราะห์ผู้ฟัง การเตรียมและเรียบเรียงเนื้อหา การใช้ภาษา การใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพและท่าทาง การสบตาผู้ฟัง และการสร้างความมั่นใจในการพูด กิจกรรมที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติเน้นสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับการใช้จริง เช่น การแนะนำตนเอง การเล่าประสบการณ์ การพูดแสดงความคิดเห็น การนำเสนอข้อมูล การพูดโน้มน้าวใจ และการพูดตามสถานการณ์ที่กำหนด

๓. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

ตัวแปรตาม คือ ทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย ๖ ด้าน ได้แก่ การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา การใช้ภาษา การใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพและท่าทาง การสบตาผู้ฟัง และความมั่นใจในการพูด

๔. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยใน **ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙** โดยดำเนินการควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมการฝึกทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ ได้รับการพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนอย่างเป็นระบบและเหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล
๒. นักเรียนสามารถเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหาได้ชัดเจนและเป็นลำดับมากขึ้น รวมทั้งสามารถเลือกใช้ภาษาและน้ำเสียงได้เหมาะสมกับเนื้อหา ผู้ฟัง และสถานการณ์
๓. นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านบุคลิกภาพ ท่าทาง การสบตาผู้ฟัง ความกล้าแสดงออก และความมั่นใจในการพูดต่อหน้าผู้อื่น
๔. นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง การรับข้อมูลย้อนกลับ และการสะท้อนผลของตนเอง สามารถนำข้อเสนอแนะไปใช้ในการพัฒนาการพูดได้อย่างต่อเนื่อง
๕. นักเรียนสามารถนำทักษะการพูดที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการนำเสนอผลงาน การแสดงความคิดเห็น การเข้าร่วมกิจกรรม การศึกษาต่อ ชีวิตประจำวัน และการเตรียมความพร้อมสู่โลกอาชีพ
๖. ครูผู้สอนได้แนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนที่มีพื้นฐานและความสามารถแตกต่างกัน
๗. ผลจากการวิจัยสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะด้านการสื่อสารของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ ๒
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง **การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง** ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดกรอบแนวคิด ออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

สร้างเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล และกำหนดแนวทางในการประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนของผู้เรียน

ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็น ๕ ประเด็น ดังนี้

๑. การพูดต่อประชุมชน
๒. ทักษะการพูดต่อประชุมชน
๓. การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง
๔. การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชน
๕. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. การจัดการเรียนการสอนรูปแบบเชิงรุก (Active Learning)

๑.๑ ความหมายของการจัดการเรียนการสอนรูปแบบเชิงรุก (Active Learning)

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบเชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือ **๑. การพูดต่อประชุมชน**

๑.๑ ความหมายของการพูด

การพูดเป็นกระบวนการสื่อสารที่มนุษย์ใช้ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ประสบการณ์ และความคิดเห็นไปยังบุคคลอื่น โดยอาศัยภาษาเป็นเครื่องมือหลักในการสื่อความหมาย อย่างไรก็ตาม ประสิทธิภาพของการพูดไม่ได้ขึ้นอยู่กับถ้อยคำเพียงอย่างเดียว แต่ยังเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอื่น เช่น น้ำเสียง สีหน้า สายตา ท่าทาง บุคลิกภาพ และบริบทของการสื่อสาร

การพูดจึงเป็นทั้งกระบวนการทางภาษาและกระบวนการทางความคิด เนื่องจากก่อนที่ผู้พูดจะสามารถถ่ายทอดสารออกมาได้อย่างชัดเจน ผู้พูดจำเป็นต้องคิด เลือกข้อมูล จัดลำดับความคิด และเลือกวิธีนำเสนอให้เหมาะสมกับผู้ฟังและสถานการณ์

สำหรับการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย การพัฒนาทักษะการพูดจึงไม่ควรมุ่งเพียงให้นักเรียนสามารถออกเสียงหรือพูดประโยคได้ถูกต้องเท่านั้น แต่ควรพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถใช้การพูดเพื่อสื่อสารความคิดได้อย่างมีจุดมุ่งหมาย มีเหตุผล และเหมาะสมกับสถานการณ์

๑.๒ ความหมายของการพูดต่อประชุมชน

การพูดต่อประชุมชน หมายถึง การสื่อสารด้วยวาจาที่ผู้พูดถ่ายทอดเนื้อหา ความรู้ ความคิด ความคิดเห็น หรือความรู้สึกต่อผู้ฟังเป็นกลุ่ม โดยมีจุดมุ่งหมายในการสื่อสารที่ชัดเจน

Lucas (๒๐๑๕) อธิบายการพูดต่อประชุมชนในฐานะกระบวนการสื่อสารที่ต้องอาศัยการเตรียมการอย่างเป็นระบบ ผู้พูดจำเป็นต้องพิจารณาผู้ฟัง จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดระบบความคิด และวิธีการนำเสนอ เพื่อให้การสื่อสารสามารถบรรลุวัตถุประสงค์

Verderber, Sellnow และ Verderber (๒๐๑๗) ให้ความสำคัญกับกระบวนการเตรียมและนำเสนอการพูด ตั้งแต่การเลือกหัวข้อ การกำหนดจุดมุ่งหมาย การวิเคราะห์ผู้ฟัง การค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล การจัดระบบเนื้อหา การใช้ภาษา และการนำเสนออย่างเหมาะสม

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปว่า **การพูดต่อประชุมชนเป็นกระบวนการสื่อสารที่ผู้พูดถ่ายทอดสารต่อกลุ่มผู้ฟังอย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยต้องอาศัยทั้งความสามารถในการคิด การจัดระบบเนื้อหา การใช้ภาษา น้ำเสียง บุคลิกภาพ ท่าทาง การสบตา และความมั่นใจ เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ**

๑.๓ ความสำคัญของการพูดต่อประชุมชน

การพูดต่อประชุมชนมีความสำคัญต่อผู้เรียนหลายประการ ประการแรก การพูดช่วยพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ผู้เรียนที่สามารถพูดได้อย่างเป็นระบบย่อมสามารถถ่ายทอดความคิดและความต้องการของตนเองให้บุคคลอื่นเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น ประการที่สอง การพูดช่วยส่งเสริมกระบวนการคิด เนื่องจากการพูดที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการวิเคราะห์หัวข้อ การเลือกข้อมูล การจัดลำดับความคิด และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นต่าง ๆ ประการที่สาม การพูดช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพและความมั่นใจ ผู้เรียนที่ได้รับโอกาสในการฝึกพูดอย่างต่อเนื่องสามารถเรียนรู้ที่จะควบคุมความประหม่า แสดงออกอย่างเหมาะสม และมีความเชื่อมั่นในการสื่อสารมากขึ้น ประการที่สี่ การพูดมีความสำคัญต่อการเรียน ผู้เรียนต้องใช้ทักษะการพูดในการตอบคำถาม นำเสนอผลงาน อภิปราย แสดงความคิดเห็น และทำงานร่วมกับผู้อื่น ประการสุดท้าย ทักษะการพูดมีความสำคัญต่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ เช่น การสัมภาษณ์ การประชุม การนำเสนอผลงาน การประสานงาน และการสื่อสารในสถานการณ์ทางวิชาชีพ

ดังนั้น การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาจึงเป็นการเตรียมผู้เรียนให้สามารถนำทักษะการสื่อสารไปใช้ได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๑.๔ จุดมุ่งหมายของการพูดต่อประชุมชน

การพูดต่อประชุมชนสามารถจำแนกตามจุดมุ่งหมายได้หลายลักษณะ แต่ในบริบทของการจัดการเรียนรู้สามารถสรุปได้ดังนี้

การพูดเพื่อให้ความรู้หรือข้อมูล มีจุดมุ่งหมายให้ผู้ฟังได้รับความรู้หรือเข้าใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผู้พูดจึงต้องให้ความสำคัญกับความถูกต้อง ความชัดเจน และการจัดลำดับข้อมูล

การพูดเพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นการนำเสนอความคิดเห็นหรือมุมมองของผู้พูดต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่ง โดยควรมีเหตุผลหรือข้อมูลสนับสนุน

การพูดเพื่อโน้มน้าวใจ มีจุดมุ่งหมายให้ผู้ฟังเกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น ความเชื่อ หรือพฤติกรรม ผู้พูดต้องใช้เหตุผล หลักฐาน และวิธีนำเสนอที่เหมาะสม

การพูดในโอกาสต่าง ๆ เป็นการพูดตามสถานการณ์ทางสังคม เช่น การกล่าวต้อนรับ กล่าวแนะนำ กล่าวขอบคุณ หรือกล่าวแสดงความยินดี ซึ่งผู้พูดต้องเลือกภาษาและวิธีการพูดให้เหมาะกับบุคคลและโอกาส การกำหนดจุดมุ่งหมายก่อนการพูดจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะช่วยให้ผู้พูดสามารถเลือกเนื้อหาและวิธีนำเสนอได้เหมาะสม

๑.๕ องค์ประกอบของการพูดต่อประชุมชน

การพูดต่อประชุมชนประกอบด้วยองค์ประกอบหลายส่วนที่มีความสัมพันธ์กัน ได้แก่

ผู้พูด เป็นผู้ส่งสาร จึงต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะพูด สามารถจัดระบบความคิด และมีทักษะในการถ่ายทอด

สารหรือเนื้อหา เป็นข้อมูล ความรู้ ความคิดเห็น หรือความรู้สึกที่ผู้พูดต้องการสื่อ เนื้อหาควรถูกต้อง ชัดเจน และสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมาย

ผู้ฟัง เป็นผู้รับสาร ผู้พูดควรวิเคราะห์พื้นฐาน ความรู้ ความสนใจ และความต้องการของผู้ฟัง

ภาษา เป็นเครื่องมือที่ใช้ถ่ายทอดสาร จึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้ฟังและสถานการณ์

การนำเสนอ ครอบคลุมการใช้น้ำเสียง สายตา สีหน้า ท่าทาง และบุคลิกภาพ

ข้อมูลย้อนกลับ เป็นการตอบสนองจากผู้ฟังหรือผู้ประเมิน ซึ่งช่วยให้ผู้พูดทราบถึงประสิทธิภาพของการสื่อสารและนำไปใช้ในการปรับปรุงตนเอง

๑.๖ การเตรียมการพูดต่อประชุมชน

การเตรียมการพูดเป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยลดปัญหาในการนำเสนอ ผู้พูดควรเริ่มจากการกำหนดจุดมุ่งหมายและวิเคราะห์ผู้ฟัง จากนั้นเลือกและรวบรวมเนื้อหา จัดระบบความคิด และเตรียมวิธีนำเสนอ การจัดเนื้อหาโดยทั่วไปควรมีส่วนสำคัญ ๓ ส่วน ได้แก่ **บทนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป** บทนำควรช่วยสร้างความสนใจและทำให้ผู้ฟังทราบว่าจะพูดเรื่องใด เนื้อเรื่องเป็นส่วนที่นำเสนอสาระสำคัญ ควรจัดลำดับอย่างมีเหตุผลและเชื่อมโยงแต่ละประเด็นอย่างต่อเนื่องบทสรุปควรย้ำสาระสำคัญหรือประเด็นที่ต้องการให้ผู้ฟังจดจำหลังจากเตรียมเนื้อหาแล้ว ผู้พูดควรฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับเนื้อหาและสามารถปรับวิธีการนำเสนอได้เหมาะสม

๒. ทักษะการพูดต่อประชุมชน

ทักษะการพูดต่อประชุมชนเป็นความสามารถที่เกิดจากองค์ประกอบหลายด้านทำงานร่วมกัน การวิจัยครั้งนี้กำหนดองค์ประกอบสำหรับพัฒนาและประเมินผู้เรียนจำนวน **๖ ด้าน** เพื่อให้สอดคล้องกันตั้งแต่บทที่ ๑ ถึงการสร้างเครื่องมือและการวิเคราะห์ผลในบทที่ ๔ ดังนี้

๒.๑ การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา

การเรียบเรียงเนื้อหาเป็นความสามารถในการจัดระบบความคิดก่อนและระหว่างการพูด ผู้พูดควรสามารถกำหนดประเด็นสำคัญ เลือกข้อมูลที่สัมพันธ์กับหัวข้อ และจัดลำดับเนื้อหาให้ผู้ฟังติดตามได้เนื้อหาที่ดีควรมีความชัดเจน ถูกต้อง เป็นลำดับ และสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของการพูด ไม่ควรมีรายละเอียดที่ไม่เกี่ยวข้องมากเกินไปจนทำให้ผู้ฟังไม่สามารถจับประเด็นสำคัญได้สำหรับนักเรียน การฝึกทำโครงร่างการพูดเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยพัฒนาด้านนี้ ผู้เรียนสามารถกำหนดหัวข้อหลัก หัวข้อย่อย และคำสำคัญก่อนออกมาพูด แทนการเขียนบทพูดทั้งหมดแล้วอ่านตามข้อความ ในการวิจัยครั้งนี้จึงพิจารณาด้านการเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหาจากความถูกต้อง ความชัดเจน ความเป็นลำดับ ความต่อเนื่อง และความสอดคล้องกับหัวข้อ

๒.๒ การใช้ภาษา

การใช้ภาษาในการพูดหมายถึงความสามารถในการเลือกใช้คำ ประโยค และสำนวนให้เหมาะสมกับความหมาย ผู้ฟัง และสถานการณ์ ผู้พูดควรใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่กำกวม และไม่ซับซ้อนเกินความจำเป็น รวมทั้งควรเลือกใช้ระดับภาษาให้เหมาะสมกับบริบท ในการฝึกนักเรียน ครูควรให้ความสำคัญทั้งความถูกต้องของภาษาและประสิทธิภาพในการสื่อความหมาย เพราะแม้ประโยคจะถูกต้อง แต่หากใช้ถ้อยคำที่ซับซ้อนหรือไม่เหมาะกับผู้ฟังก็อาจทำให้การสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพ

๒.๓ การใช้น้ำเสียง

น้ำเสียงเป็นองค์ประกอบของการพูดที่ช่วยถ่ายทอดทั้งเนื้อหาและอารมณ์ ผู้พูดควรสามารถควบคุมระดับเสียง ความเร็ว จังหวะ การเว้นช่วง และการเน้นคำได้เหมาะสม การพูดด้วยระดับเสียงเดียวตลอดอาจทำให้ผู้ฟังขาดความสนใจ ขณะที่การพูดเร็วหรือช้าเกินไปอาจส่งผลต่อความเข้าใจ การเว้นจังหวะก่อนหรือหลังประเด็นสำคัญสามารถช่วยเน้นสารที่ต้องการสื่อ ขณะที่การเปลี่ยนน้ำเสียงให้สัมพันธ์กับเนื้อหาสามารถช่วยเพิ่มความน่าสนใจ ดังนั้น การฝึกด้านน้ำเสียงควรให้นักเรียนทดลองพูดจริงและได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับระดับเสียง ความชัดเจน ความเร็ว และจังหวะ

๒.๔ บุคลิกภาพและท่าทาง

บุคลิกภาพและท่าทางเป็นการสื่อสารที่ไม่ใช้ถ้อยคำ แต่มีผลต่อการรับรู้ของผู้ฟัง ผู้พูดควรมีท่ายืนที่เหมาะสม สีหน้าเป็นธรรมชาติ และใช้ท่าทางประกอบการพูดอย่างสอดคล้องกับเนื้อหา การเคลื่อนไหวหรือแสดงท่าทางมากเกินไปอาจดึงความสนใจของผู้ฟังออกจากเนื้อหา ในทางกลับกันการยืนนิ่งโดยไม่มีการแสดงออกเลยอาจทำให้การพูดขาดความเป็นธรรมชาติ การพัฒนาด้านนี้จึงควร

มุ่งให้นักเรียนตระหนักถึงการแสดงออกของตนเองและสามารถปรับให้เหมาะสม โดยไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนมีบุคลิกหรือท่าทางเหมือนกัน

๒.๕ การสบตาผู้ฟัง

การสบตาเป็นวิธีสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง ช่วยให้ผู้พูดสามารถสังเกตปฏิกิริยาของผู้ฟังและทำให้การพูดมีลักษณะเป็นการสื่อสารกับบุคคลมากกว่าการอ่านข้อความ นักเรียนที่ยังไม่คุ้นเคยกับการพูดต่อหน้ากลุ่มคนอาจก้มหน้า มองกระดาษ หรือมองเฉพาะครู ผู้สอนจึงควรฝึกให้นักเรียนค่อย ๆ ลดการพึ่งพาบทพูดและเพิ่มการมองผู้ฟังอย่างเป็นธรรมชาติ การประเมินด้านนี้จึงพิจารณาความเหมาะสมและความทั่วถึงของการสบตากับผู้ฟังระหว่างการพูด

๒.๖ ความมั่นใจในการพูด

ความมั่นใจเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมหลายด้านในการพูด ผู้เรียนที่มีความประหม่าอาจพูดเสียงเบา พูดติดขัด ลืมเนื้อหา หลีกเลี่ยงการสบตา หรือไม่กล้าแสดงท่าทาง อย่างไรก็ตาม ความมั่นใจสามารถพัฒนาได้จากประสบการณ์ การเตรียมตัว และการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ไม่สร้างความกลัวต่อความผิดพลาด การให้กำลังใจ และการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์สามารถช่วยให้ผู้เรียนค่อย ๆ สร้างความมั่นใจได้ สำหรับผู้เรียนที่ยังไม่พร้อม ครูสามารถเริ่มจากการพูดเป็นคู่ การพูดในกลุ่มเล็ก แล้วค่อยเพิ่มจำนวนผู้ฟัง ก่อนเข้าสู่การพูดต่อหน้าชั้นเรียน

สรุปองค์ประกอบทักษะการพูดต่อประชุมชน

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพูด ผู้วิจัยกำหนดทักษะการพูดต่อประชุมชนสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ๖ ด้าน คือ **การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา การใช้ภาษา การใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพและท่าทาง การสบตาผู้ฟัง และความมั่นใจในการพูด** องค์ประกอบทั้ง ๖ ด้านจะนำไปใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบประเมินทักษะการพูด โดยกำหนดคะแนนด้านละ ๔ คะแนน รวมคะแนนเต็ม ๒๔ คะแนน เพื่อให้สามารถใช้เกณฑ์เดียวกันในการศึกษาพัฒนาการของผู้เรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

๓. การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

๓.๑ ความหมายของการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเนื้อหาหรือทักษะที่เรียนกับสถานการณ์ที่มีความหมายและใกล้เคียงกับการนำไปใช้จริง โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ ลงมือปฏิบัติ แก้ปัญหา และเรียนรู้จากผลของการกระทำของตนเอง หัวใจสำคัญของการเรียนรู้ลักษณะนี้จึงไม่ใช่เพียงการที่ครูอธิบายว่านักเรียนควรทำอย่างไร แต่เป็นการสร้างโอกาสให้นักเรียน **“ได้ทำจริง”** เมื่อนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการพูด ครูอาจสร้างสถานการณ์ เช่น การแนะนำตนเอง การนำเสนอข้อมูลต่อกลุ่ม การแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น การพูดโน้มน้าวใจ หรือสถานการณ์จำลองที่ผู้เรียนต้องใช้ทักษะการสื่อสาร

๓.๒ ความสำคัญของการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

การเรียนรู้จากสถานการณ์จริงช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนกับการนำไปใช้ เพราะกิจกรรมไม่ได้แยกออกจากบริบทการใช้งาน สำหรับการพูดต่อประชุมชน การอ่านหรือศึกษาหลักการพูดเพียงอย่างเดียวไม่สามารถรับประกันว่าผู้เรียนจะสามารถพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนจำเป็นต้องเผชิญสถานการณ์การพูดจริงหรือสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง

เมื่อผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ผู้เรียนจะพบปัญหาของตนเอง เช่น จำเนื้อหาไม่ได้ พูดเร็วเกินไป ไม่สบตา หรือเกิดความประหม่า ปัญหาเหล่านี้กลายเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการเรียนรู้และพัฒนาครั้งต่อไป

๓.๓ แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb

Kolb (๑๙๘๔) เสนอแนวคิด **Experiential Learning** ซึ่งอธิบายว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นจากกระบวนการที่ผู้เรียนสร้างความรู้จากประสบการณ์ แนวคิดดังกล่าวประกอบด้วยวงจรการเรียนรู้ ๔ ขั้น ได้แก่

๑) ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม (Concrete Experience)ผู้เรียนได้รับประสบการณ์โดยตรงจากการลงมือปฏิบัติสำหรับงานวิจัยนี้ คือการที่นักเรียนได้ออกมาพูดตามสถานการณ์ที่กำหนดจริง

๒) การสังเกตและสะท้อนคิด (Reflective Observation)

หลังจากมีประสบการณ์ ผู้เรียนย้อนกลับไปพิจารณาว่าเกิดอะไรขึ้น สิ่งใดทำได้ดี และสิ่งใดเป็นปัญหาในการฝึกพูด นักเรียนอาจพบว่าตนเองเตรียมเนื้อหาได้ดี แต่พูดเร็วเกินไป หรือสามารถใช้น้ำเสียงได้ดีแต่ยังไม่สบตากับผู้ฟัง

๓) การสร้างความคิดรวบยอด (Abstract Conceptualization)

ผู้เรียนนำผลจากการสะท้อนมาสร้างความเข้าใจหรือหลักการ เช่น การตระหนักว่าการใช้โครงร่างช่วยให้พูดต่อเนื่อง หรือการเว้นจังหวะช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจประเด็นสำคัญ

๔) การทดลองปฏิบัติ (Active Experimentation)

ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปทดลองใช้ในการปฏิบัติครั้งต่อไป เช่น ปรับระดับเสียง ลดการอ่านจากกระดาษ หรือเพิ่มการสบตากับผู้ฟังเมื่อผู้เรียนได้ปฏิบัติอีกครั้งก็จะเกิดประสบการณ์ใหม่และเข้าสู่วงจรการเรียนรู้อีกครั้ง ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๓.๔ หลักการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

การจัดกิจกรรมควรยึดหลักสำคัญ ได้แก่ สถานการณ์ควรสัมพันธ์กับชีวิตหรือการใช้จริงของผู้เรียน ผู้เรียนควรมีบทบาทในการลงมือปฏิบัติ ครูควรทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนมากกว่าการบอกคำตอบทั้งหมด และควรมีการสะท้อนผลหลังการปฏิบัติสถานการณ์ควรมีระดับความยากเหมาะสม ไม่ง่ายจนไม่เกิดการเรียนรู้และไม่ยากจนทำให้ผู้เรียนเกิดความกังวลเกินไป นอกจากนี้ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ เพื่อให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้

๓.๕ ขั้นตอนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

เพื่อให้สามารถนำแนวคิดไปใช้ในห้องเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้เป็น **๖ ขั้นตอน** ดังนี้ **ขั้นที่ ๑ สร้างสถานการณ์** ครูกำหนดสถานการณ์การพูดที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง พร้อมกำหนดบทบาท จุดมุ่งหมาย และผู้ฟัง**ขั้นที่ ๒ เตรียมการพูด** นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ วิเคราะห์ผู้ฟัง รวบรวมข้อมูล และจัดทำโครงร่างการพูด **ขั้นที่ ๓ ลงมือปฏิบัติจริง** นักเรียนออกมาพูดตามสถานการณ์ โดยใช้ความรู้และทักษะที่เตรียมไว้

ขั้นที่ ๔ รับข้อมูลย้อนกลับ ครูและเพื่อนให้ข้อมูลย้อนกลับตามเกณฑ์ทักษะการพูด ๖ ด้าน **ขั้นที่ ๕ สะท้อนผลและปรับปรุง**นักเรียนวิเคราะห์จุดเด่นและสิ่งที่ควรพัฒนาของตนเอง พร้อมวางแผนปรับปรุง**ขั้นที่ ๖ ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่**นักเรียนนำข้อเสนอแนะและสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพูดครั้งใหม่ กระบวนการทั้ง ๖ ขั้นตอนนี้เป็น **ตัวแปรต้นของการวิจัย** และเชื่อมโยงโดยตรงกับกรอบแนวคิดในบทที่ ๑

๔. การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชน

๔.๑ การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ

ทักษะการพูดมีลักษณะเป็นทักษะปฏิบัติ ดังนั้น การพัฒนาผู้เรียนจึงต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือพูดจริง การอธิบายหลักการสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ แต่การนำความรู้ไปใช้ต้องอาศัยประสบการณ์ การฝึกปฏิบัติจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาทักษะการพูด

๔.๒ การฝึกจากง่ายไปยาก

ผู้เรียนควรเริ่มจากสถานการณ์ที่คุ้นเคยและมีความกดดันต่ำ เช่น การแนะนำตนเองหรือเล่าประสบการณ์ ก่อนพัฒนาไปสู่กิจกรรมที่ต้องใช้กระบวนการคิดและการสื่อสารมากขึ้น เช่น การแสดงความคิดเห็น การนำเสนอข้อมูล และการพูดโน้มน้าวใจการเรียงลำดับกิจกรรมในลักษณะดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนค่อย ๆ สร้างประสบการณ์และความมั่นใจ

๔.๓ การฝึกซ้ำและการปรับปรุง

การฝึกเพียงครั้งเดียวอาจไม่เพียงพอต่อการพัฒนาทักษะ การฝึกซ้ำหลังจากได้รับข้อมูลย้อนกลับช่วยให้ผู้เรียนสามารถทดลองปรับพฤติกรรมของตนเองและเห็นความเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจน ดังนั้น กระบวนการในการวิจัยครั้งนี้จึงไม่สิ้นสุดเมื่อผู้เรียนพูดเสร็จ แต่ต้องมีการรับข้อมูลย้อนกลับสะท้อนผล และนำไปฝึกใหม่

๔.๔ การให้ข้อมูลย้อนกลับ

ข้อมูลย้อนกลับมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะ เพราะช่วยให้ผู้เรียนทราบว่าตนเองทำสิ่งใดได้ดีและควรปรับปรุงส่วนใดข้อมูลย้อนกลับที่ดีควรชัดเจน เฉพาะเจาะจง และสามารถนำไปปฏิบัติได้ ไม่ควรเน้นเฉพาะข้อผิดพลาดหรือคะแนน ตัวอย่างเช่น แทนที่จะระบุว่า “พูดไม่ดี” ควรให้ข้อมูลว่า “การเรียบเรียงเนื้อหาชัดเจนแล้ว แต่ควรเพิ่มระดับเสียงและมองผู้ฟังให้ทั่วถึงมากขึ้น”

๔.๕ การประเมินตนเองและการสะท้อนผล

การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงพฤติกรรมการพูดของตนและสามารถกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาได้ผู้เรียนอาจสะท้อนว่าในการพูดครั้งนั้นตนเองทำสิ่งใดได้ดี รู้สึกอย่างไร พบปัญหาใด และครั้งต่อไปต้องการปรับปรุงสิ่งใด กระบวนการดังกล่าวช่วยเปลี่ยนการประเมินจากการที่ครูเป็นผู้ตัดสินเพียงฝ่ายเดียวไปสู่การใช้การประเมินเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้

๔.๖ การประเมินโดยเพื่อน

เพื่อนสามารถมีบทบาทในการให้ข้อมูลย้อนกลับได้ โดยครูควรกำหนดเกณฑ์และสร้างความเข้าใจว่าการประเมินมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยกันพัฒนา ไม่ใช่การตำหนิหรือเปรียบเทียบ การรับฟังความคิดเห็นจากเพื่อนช่วยให้ผู้พูดได้รับมุมมองจากผู้ฟัง ขณะที่ผู้ประเมินเองก็ได้เรียนรู้จากการสังเกตการพูดของผู้อื่น

๔.๗ การสร้างความมั่นใจ

การสร้างความมั่นใจควรเกิดขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปและสัมพันธ์กับประสบการณ์ความสำเร็จของผู้เรียนครูควรสร้างบรรยากาศที่ผู้เรียนสามารถทดลองพูดได้โดยไม่กลัวความผิดพลาด ให้ความสำคัญกับพัฒนาการของผู้เรียนมากกว่าการเปรียบเทียบระหว่างบุคคล
สำหรับผู้เรียนที่ยังมีความกังวล อาจเริ่มจากการพูดเป็นคู่หรือกลุ่มย่อยก่อนเข้าสู่การพูดต่อหน้าชั้นเรียน

๔.๘ การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

นักเรียนในชั้นเรียนมีพื้นฐานและระดับความสามารถแตกต่างกัน ดังนั้น การจัดกิจกรรมควรมีความยืดหยุ่น ผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลืออาจได้รับโครงร่าง คำสำคัญ หรือตัวอย่างเพื่อช่วยเตรียมการพูด ขณะที่ผู้เรียนที่มีความพร้อมสูงสามารถได้รับสถานการณ์ที่ซับซ้อนขึ้น เช่น การพูดโดยมี

เวลาเตรียมตัวจำกัดหรือการตอบคำถามเพิ่มเติม หลักการดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนสามารถพัฒนาจากระดับความสามารถเดิมของตนเอง

๕. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ งานวิจัยเกี่ยวกับการพูดต่อประชุมชน

การศึกษาด้านการพูดต่อประชุมชนให้ความสำคัญทั้งทักษะการนำเสนอและปัจจัยทางด้านความรู้สึกของผู้พูด โดยเฉพาะความวิตกกังวลและความมั่นใจ Tsang (๒๐๒๐) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ทักษะการนำเสนอกับความวิตกกังวลในการพูดต่อหน้าสาธารณชนในผู้เรียนระดับอุดมศึกษา โดยประเด็นจากการศึกษาช่วยสะท้อนว่าทักษะการนำเสนอและความวิตกกังวลในการพูดเป็นองค์ประกอบที่ควรได้รับการพิจารณาร่วมกันในการพัฒนาการพูดของผู้เรียน ประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ที่ไม่ได้พิจารณาเพียงความถูกต้องของเนื้อหา แต่กำหนด **ความมั่นใจในการพูด** เป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่ต้องการพัฒนาและประเมิน

๕.๒ งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์

แนวคิดของ Kolb (๑๙๘๔) ได้รับการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติ โดยสาระสำคัญคือผู้เรียนสร้างความรู้จากประสบการณ์ ผ่านการปฏิบัติ การสะท้อน การสร้างความเข้าใจ และการทดลองใช้ใหม่แนวคิดนี้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการพัฒนาทักษะการพูด เพราะการพูดเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการปฏิบัติและการปรับปรุงจากประสบการณ์ การนำวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์มาประยุกต์กับการพูดจึงสามารถอธิบายกระบวนการ **พูดจริง ⟶ สะท้อนผล ⟶ เรียนรู้จากข้อเสนอแนะ ⟶ ปรับปรุง ⟶ พูดใหม่** ได้อย่างเป็นระบบ

๕.๓ งานวิจัยเกี่ยวกับความวิตกกังวลและความมั่นใจในการพูด

การพูดต่อหน้าบุคคลจำนวนมากสามารถทำให้ผู้เรียนบางคนเกิดความวิตกกังวล ซึ่งอาจแสดงออกผ่านอาการพูดติดขัด ลืมเนื้อหา หลีกเลี่ยงการสบตา หรือไม่กล้าออกมาพูด ดังนั้น การพัฒนาทักษะการพูดจึงควรคำนึงถึงทั้งทักษะทางภาษาและปัจจัยด้านความรู้สึกของผู้เรียน โดยใช้การฝึกอย่างค่อยเป็นค่อยไป การเตรียมตัวที่เพียงพอ และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการทดลอง

๕.๔ งานวิจัยเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติและข้อมูลย้อนกลับ

การฝึกปฏิบัติร่วมกับข้อมูลย้อนกลับมีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะ เนื่องจากข้อมูลย้อนกลับทำให้ผู้เรียนทราบความแตกต่างระหว่างการปฏิบัติของตนกับเป้าหมายที่กำหนดสำหรับทักษะการพูด ข้อมูลย้อนกลับสามารถครอบคลุมหลายด้าน เช่น ความชัดเจนของเนื้อหา การเลือกใช้ภาษา น้ำเสียง บุคลิกภาพ การสบตา และความมั่นใจเมื่อผู้เรียนได้รับข้อมูลย้อนกลับแล้วมีโอกาสนำไปทดลองใช้ในการพูดครั้งต่อไป การประเมินจึงไม่ได้ทำหน้าที่เพียงวัดผล แต่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาผู้เรียน

สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุปได้ว่า **การพูดต่อประชุมชนเป็นทักษะปฏิบัติที่ประกอบด้วยความสามารถหลายด้านและต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง** การเรียนรู้เพียงหลักการเกี่ยวกับการพูดไม่เพียงพอต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียน หากผู้เรียนไม่ได้รับโอกาสในการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงจึงเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับธรรมชาติของทักษะการพูด เพราะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เผชิญสถานการณ์ที่มี

ความหมาย เตรียมการพูด ลงมือปฏิบัติ รับข้อมูลย้อนกลับ สะท้อนผล และนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงตนเองผู้วิจัยจึงสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็น **๖ ขั้นตอน** ได้แก่ **สร้างสถานการณ์ ⟶ เตรียมการพูด ⟶ ลงมือปฏิบัติจริง ⟶ รับข้อมูลย้อนกลับ ⟶ สะท้อนผลและปรับปรุง ⟶ ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่** และกำหนดผลที่ต้องการพัฒนาเป็น **ทักษะการพูดต่อประชุมชน ๖ ด้าน** ได้แก่ **การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา ⟶ การใช้ภาษา ⟶ การใช้น้ำเสียง ⟶ บุคลิกภาพและท่าทาง ⟶ การสบตาผู้ฟัง ⟶ ความมั่นใจในการพูด**

บทที่ ๓
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง **“การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง”** มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับการใช้จริง รับข้อมูลย้อนกลับ สะท้อนผล และนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงการพูดของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นระบบและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

๑. วิธีดำเนินการวิจัย
๒. กลุ่มเป้าหมาย
๓. เครื่องมือในการวิจัย
๔. การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย
๕. การดำเนินการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

๖. การเก็บรวบรวมข้อมูล
๗. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้
๘. เกณฑ์การแปลผลข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็น การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) ที่มุ่งแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบจัดการเรียนการสอนโดยตรง โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการวิจัยให้ความสำคัญกับการศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน การประเมินความสามารถของนักเรียนก่อนการพัฒนา การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง การสังเกตและให้ข้อมูลย้อนกลับ การเปิดโอกาสให้นักเรียนสะท้อนผลและปรับปรุงตนเอง ตลอดจนการประเมินหลังการพัฒนา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของทักษะการพูดต่อประชุมชน รูปแบบการดำเนินการสามารถแสดงได้ดังนี้ $O_1 \longrightarrow X \longrightarrow O_2$ โดยที่ O_1 หมายถึง การประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนก่อนการพัฒนา X หมายถึง การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง O_2 หมายถึง การประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนหลังการพัฒนา ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดชุดเดียวกันในการประเมินก่อนและหลังการพัฒนา เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนได้อย่างสอดคล้องกัน

ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง” ดำเนินการใน ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙ ระหว่างวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ถึงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๙ โดยดำเนินการควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โรงเรียนสตรีศึกษา จำนวน ๒๘ คน ผู้วิจัยแบ่งระยะเวลาดำเนินการออกเป็น ๔ ระยะ ดังนี้

ระยะเวลา	ขั้นตอนการดำเนินงาน
๑๘ พฤษภาคม – ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๙	**ระยะที่ ๑ เตรียมการวิจัย** ศึกษาสภาพปัญหาที่พบในการจัดการเรียนรู้ ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดจุดมุ่งหมาย ตัวแปรและกรอบแนวคิด ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ใบกิจกรรม แบบประเมินทักษะการพูดและแบบบันทึกการสังเกต
๑๕ – ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๙	**ระยะที่ ๒ ประเมินก่อนการพัฒนา** ชี้แจงจุดมุ่งหมายและขั้นตอนการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทราบ พร้อมทั้งประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนก่อนการพัฒนา โดยใช้แบบประเมินทักษะการพูด ๖ ด้าน
๒๒ มิถุนายน – ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๙	**ระยะที่ ๓ ดำเนินการพัฒนา** จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงตามกระบวนการ ๖ ขั้น ได้แก่ สร้างสถานการณ์ เตรียมการพูด ลงมือปฏิบัติจริง รับข้อมูลย้อนกลับ สะท้อนผลและปรับปรุงและฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่ พร้อมบันทึกพฤติกรรมและพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
๓๑ สิงหาคม – ๑๘ กันยายน ๒๕๖๙	**ระยะที่ ๔ ประเมินและสรุปผล** ประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนหลังการพัฒนา รวบรวมและตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์คะแนนก่อนและหลัง วิเคราะห์ผลรายด้าน สรุปผล อภิปรายผล จัดทำข้อเสนอแนะ และเรียบเรียงรายงานวิจัยในชั้นเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนสตรีศึกษา ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โรงเรียนสตรีศึกษา ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙ จำนวน ๒๘ คน ซึ่งเป็นนักเรียนในชั้นเรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบจัดการเรียนการสอน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อใช้เป็นกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนเรื่อง **การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนโดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง**นักเรียนกลุ่มดังกล่าวมีพื้นฐานและความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกัน ผู้วิจัยพบจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอผลงานในชั้นเรียนว่า ผู้เรียนมีความแตกต่างด้านทักษะการพูด โดยนักเรียนบางคนสามารถพูดนำเสนอได้อย่างคล่องแคล่วและมีความมั่นใจ ขณะที่นักเรียนบางส่วนยังต้องได้รับการพัฒนาในด้านการเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา การใช้ภาษา การใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพและท่าทาง การสบตาผู้ฟัง และความมั่นใจในการพูด ผู้วิจัยจึงนำการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะดังกล่าว

รายการ	**รายละเอียด**
ประชากร	นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนสตรีศึกษา ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙
กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐
จำนวน	๒๘ คน
วิธีการเลือก	การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
ภาคเรียน	ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙
สถานศึกษา	โรงเรียนสตรีศึกษา

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง” ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๔ ประเภท ดังนี้

๑. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จริง

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จริง เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียน โดยออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงหรือสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน การฝึกปฏิบัติ การรับข้อมูลย้อนกลับ การสะท้อนผล และการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงการพูดของตนเอง การจัดกิจกรรมดำเนินการตามกระบวนการ ๖ ขั้นตอน ได้แก่

๑. สร้างสถานการณ์ กำหนดสถานการณ์หรือโจทย์การพูดที่มีความหมายและใกล้เคียงกับการนำไปใช้จริง

๒. เตรียมการพูด นักเรียนวิเคราะห์จุดมุ่งหมาย ผู้ฟัง และสถานการณ์ รวบรวมข้อมูล และจัดทำโครงร่างการพูด
๓. ลงมือปฏิบัติจริง นักเรียนปฏิบัติการพูดต่อหน้าผู้ฟังตามสถานการณ์ที่กำหนด
๔. รับข้อมูลย้อนกลับ นักเรียนได้รับข้อเสนอแนะจากครูและเพื่อนเกี่ยวกับการพูดของตนเอง
๕. สะท้อนผลและปรับปรุง นักเรียนวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และกำหนดแนวทางในการปรับปรุง
๖. ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่ นักเรียนนำข้อเสนอแนะและสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพูดครั้งต่อไป

กิจกรรมการพูดมีลักษณะหลากหลายและเรียงลำดับจากง่ายไปยาก เช่น การแนะนำตนเอง การเล่าประสบการณ์ การนำเสนอข้อมูล การพูดแสดงความคิดเห็น และการพูดโน้มน้าวใจ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง

๒. ใบกิจกรรมและภาระงานการพูดต่อประชุมชน

ใบกิจกรรมและภาระงานการพูดต่อประชุมชน เป็นเครื่องมือที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมและฝึกปฏิบัติการพูดอย่างเป็นระบบ โดยกิจกรรมออกแบบให้สัมพันธ์กับสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

ใบกิจกรรมประกอบด้วยส่วนสำคัญ เช่น การวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพูด การวิเคราะห์ผู้ฟัง การรวบรวมและจัดลำดับเนื้อหา การจัดทำโครงร่างการพูด การเตรียมวิธีนำเสนอ ตลอดจนการบันทึกผลการสะท้อนคิดหลังจากปฏิบัติกิจกรรม

ภาระงานดังกล่าวช่วยให้นักเรียนมีโอกาสฝึกทั้งกระบวนการก่อนพูด ระหว่างพูด และหลังการพูด และสามารถนำข้อมูลย้อนกลับไปปรับปรุงการพูดในกิจกรรมครั้งต่อไปได้

๓. แบบประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชน

แบบประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชน เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับความสามารถในการพูดของนักเรียน โดยใช้ประเมิน ก่อนการพัฒนาและหลังการพัฒนา ด้วยเกณฑ์เดียวกัน เพื่อให้สามารถนำคะแนนมาเปรียบเทียบพัฒนาการได้

ผู้วิจัยกำหนดองค์ประกอบในการประเมินจำนวน **๖ ด้าน** ดังนี้

ด้าน	รายการประเมิน	ลักษณะที่พิจารณา
๑	การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา	เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน เป็นลำดับ ต่อเนื่อง และตรงประเด็น
๒	การใช้ภาษา	ใช้ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสมกับผู้ฟังและสถานการณ์
๓	การใช้น้ำเสียง	ระดับเสียง ความชัดเจน ความเร็ว จังหวะ และการเน้นเสียงเหมาะสม
๔	บุคลิกภาพและท่าทาง	ท่ายืน สีหน้า การเคลื่อนไหว และท่าทางประกอบเหมาะสม
๕	การสบตาผู้ฟัง	สบตาและสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ฟังได้อย่างเหมาะสมและทั่วถึง
๖	ความมั่นใจในการพูด	กล้าแสดงออก พูดต่อเนื่อง และสามารถควบคุมความประหม่าได้

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตรประมาณค่า **๔ ระดับ (Rating Scale)** ดังนี้

๔ คะแนน = ดีมาก สามารถปฏิบัติได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง เหมาะสม และสม่ำเสมอ

๓ คะแนน = ดี สามารถปฏิบัติได้เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่ มีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย

๒ คะแนน = พอใช้ สามารถปฏิบัติได้บางส่วน แต่ยังมีข้อบกพร่องและควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม

๑ คะแนน = ควรปรับปรุง ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ตามเกณฑ์อย่างชัดเจน และต้องได้รับการช่วยเหลือหรือฝึกเพิ่มเติม แบบประเมินมีจำนวน ๖ ด้าน ด้านละ ๔ คะแนน จึงมีคะแนนเต็ม **๒๔ คะแนน** การแปลผลคะแนนเฉลี่ยกำหนดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	**ระดับคุณภาพ**
๓.๕๑–๔.๐๐	ดีมาก
๒.๕๑–๓.๕๐	ดี
๑.๕๑–๒.๕๐	พอใช้
๑.๐๐–๑.๕๐	ควรปรับปรุง

๔. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการของนักเรียน

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการ เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงพรรณนาระหว่างการจัดกิจกรรม เพื่อใช้ประกอบการอธิบายพัฒนาการของนักเรียนที่อาจไม่สามารถสะท้อนได้จากคะแนนเพียงอย่างเดียว ผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการสังเกต เช่น ความสนใจและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ความรับผิดชอบในการเตรียมการพูด ความกล้าแสดงออก ความสามารถในการปฏิบัติตามสถานการณ์ ความตั้งใจรับฟังข้อมูลย้อนกลับ การนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงตนเอง และการเปลี่ยนแปลงด้านความมั่นใจในการพูด ข้อมูลจากแบบสังเกตนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนาและใช้ประกอบผลจากแบบประเมินทักษะการพูด เพื่อให้การอธิบายผลการพัฒนาผู้เรียนมีความครอบคลุมมากขึ้น

สรุปเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จึงประกอบด้วย **๔ ประเภท** ได้แก่ **(๑) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จริง (๒) ใบกิจกรรมและภาระงานการพูดต่อประชุมชน (๓) แบบประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชน ๖ ด้าน และ (๔) แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการของนักเรียน** เครื่องมือทั้ง ๔ ประเภทได้รับการกำหนดให้สัมพันธ์กับกระบวนการจัดการเรียนรู้และตัวแปรที่ศึกษา เพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรม เก็บรวบรวมข้อมูล และศึกษาพัฒนาการด้านทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิจัยในชั้นเรียนเรื่อง“การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง” ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากนักเรียนจำนวน ๒๘ คนมาวิเคราะห์ เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านทักษะการพูดต่อประชุมชนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติเชิงพรรณนา ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

๑.๑ วิเคราะห์คะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนก่อนการพัฒนาโดยนำคะแนนจากแบบประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนก่อนเข้าร่วมกิจกรรมมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละเพื่อศึกษาระดับความสามารถพื้นฐานของนักเรียนก่อนการพัฒนา

๑.๒ วิเคราะห์คะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนหลังการพัฒนาโดยนำคะแนนจากแบบประเมินหลังจากนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ เพื่อศึกษาระดับทักษะการพูดต่อประชุมชนหลังการพัฒนา

๑.๓ เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการพัฒนา โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละของคะแนนก่อนและหลังการจัดกิจกรรม รวมทั้งหาผลต่างของคะแนนเพื่อศึกษาทิศทางและระดับการเปลี่ยนแปลงของทักษะการพูดต่อประชุมชน

๑.๔ วิเคราะห์ทักษะการพูดต่อประชุมชนเป็นรายด้าน จำนวน ๖ ด้าน ได้แก่ การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา การใช้ภาษา การใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพและท่าทาง การสบตาผู้ฟัง และความมั่นใจในการพูด โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละด้าน แล้วเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการพัฒนา

๑.๕ วิเคราะห์ผลจากการปฏิบัติกิจกรรมการพูดต่อประชุมชน โดยนำคะแนนที่นักเรียนได้รับจากกิจกรรมและภาระงานที่กำหนดมาวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ เพื่อประกอบการพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียนระหว่างการจัดกิจกรรม

๑.๖ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา สรุปพฤติกรรมที่พบจากการจัดกิจกรรมจริง เช่น การมีส่วนร่วม ความกล้าแสดงออก การเตรียมการพูด การรับฟังข้อมูลย้อนกลับ และการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงการพูด

๒. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๒.๑ ค่าเฉลี่ย (Mean)

ใช้สำหรับวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งก่อนและหลังการพัฒนา รวมถึงคะแนนเฉลี่ยของทักษะการพูดต่อประชุมชนแต่ละด้าน

$$\bar{X}=\frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียน

ในการวิจัยครั้งนี้ $N=๒๘$

๒.๒ ค่าร้อยละ (Percentage)

ใช้สำหรับแสดงผลคะแนนของนักเรียนในรูปของร้อยละ โดยคำนวณจากคะแนนที่นักเรียนได้รับเทียบกับคะแนนเต็ม

$$P=\frac{\text{คะแนนที่ได้}}{\text{คะแนนเต็ม}}\times๑๐๐$$

เมื่อ

P แทน ค่าร้อยละ

แบบประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนมีคะแนนเต็ม **๒๔ คะแนน** จากการประเมิน ๖ ด้าน ด้านละ ๔ คะแนน

๒.๓ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ใช้สำหรับศึกษาการกระจายของคะแนนของนักเรียนว่าคะแนนแต่ละคนมีความแตกต่างจากค่าเฉลี่ยมากน้อยเพียงใด

S.D.=∑(X−X¯)๒N−๑S.D.=\sqrt{\frac{\sum(X-\bar{X})^๒}{N-๑}}

เมื่อ

S.D.S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
XX	แทน	คะแนนของนักเรียนแต่ละคน
X¯\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน

NN แทน จำนวนนักเรียน

๒.๔ การหาค่าความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการพัฒนา

ใช้เพื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของคะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยคำนวณดังนี้

D=Xpost−XpreD=X_{post}-X_{pre}

เมื่อ

DD	แทน	ผลต่างของคะแนน
XpostX_{post}	แทน	คะแนนหลังการพัฒนา
XpreX_{pre}	แทน	คะแนนก่อนการพัฒนา

หากผลต่างมีค่าเป็นบวกแสดงว่าคะแนนหลังการพัฒนาสูงกว่าคะแนนก่อนการพัฒนาในเชิงพรรณนา

๓. เกณฑ์การแปลผลทักษะการพูดต่อประชุมชน

แบบประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนใช้มาตรประมาณค่า ๔ ระดับ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
๓.๕๑–๔.๐๐	ดีมาก
๒.๕๑–๓.๕๐	ดี
๑.๕๑–๒.๕๐	พอใช้
๑.๐๐–๑.๕๐	ควรปรับปรุง

การแปลผลจะพิจารณาทั้ง **ภาพรวมและรายด้านทั้ง ๖ ด้าน** เพื่อให้สามารถอธิบายได้ว่าหลังการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงในด้านใดบ้าง และด้านใดควรได้รับการส่งเสริมเพิ่มเติม

สรุปได้ว่า การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ **ค่าเฉลี่ย (X¯\bar{X}) ค่าร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)** รวมทั้งการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการ

พัฒนา และใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาสำหรับข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการของนักเรียน เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงที่มีต่อทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐

บทที่ ๔
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง **การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง** มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียน เปรียบเทียบทักษะการพูดต่อประชุมชนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง และศึกษาพัฒนาการด้านทักษะการพูดต่อประชุมชนเป็นรายด้าน กลุ่มที่ศึกษาได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โรงเรียนสตรีศึกษา ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙ จำนวน ๒๘ คน ผู้วิจัยดำเนินการประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนก่อนการพัฒนา จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงตามกระบวนการที่กำหนด และประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนหลังการพัฒนา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชน ซึ่งประเมินความสามารถของนักเรียนจำนวน ๖ ด้าน ได้แก่

๑. การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา
๒. การใช้ภาษา
๓. การใช้น้ำเสียง
๔. บุคลิกภาพและท่าทาง
๕. การสบตาผู้ฟัง

๖. ความมั่นใจในการพูด

แต่ละด้านกำหนดคะแนนเต็ม ๔ คะแนน รวมคะแนนเต็ม ๒๔ คะแนน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละ และการเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการพัฒนา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โรงเรียนสตรีศึกษา ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙ จำนวน ๒๘ คน โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ซึ่งมุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับการใช้ทักษะการพูดในชีวิตจริง ผ่านกระบวนการสร้างสถานการณ์ การเตรียมการพูด การลงมือปฏิบัติจริง การรับข้อมูลย้อนกลับ การสะท้อนผลและปรับปรุง และการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่

ผู้วิจัยได้ประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนที่กำหนดองค์ประกอบการประเมิน ๖ ด้าน ได้แก่ **การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา การใช้ภาษา การใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพและท่าทาง การสบตาผู้ฟัง และความมั่นใจในการพูด** แต่ละด้านมีคะแนนเต็ม ๔ คะแนน รวมคะแนนเต็ม ๒๔ คะแนน

จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ **ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละ และผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการพัฒนา** เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของทักษะการพูดต่อประชุมชนทั้งในภาพรวมและรายด้าน พร้อมทั้งนำข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตมาวิเคราะห์เชิงพรรณนาเพื่อประกอบการอธิบายพัฒนาการของผู้เรียน

เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปอย่างชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น **๓ ตอน** ดังนี้

๑. **ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง** เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของคะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนในภาพรวม

๒. **ผลการวิเคราะห์ทักษะการพูดต่อประชุมชนเป็นรายด้าน** จำนวน ๖ ด้าน เพื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนในแต่ละองค์ประกอบของทักษะการพูด

๓. **ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการของนักเรียน** ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการอธิบายผลการพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชน

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

ผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ จำนวน ๒๘ คน ที่ได้จากการประเมินก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงมาวิเคราะห์ โดยแบบประเมินประกอบด้วยทักษะการพูดต่อประชุมชน ๖ ด้าน ได้แก่ การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา การใช้ภาษา การใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพและท่าทาง การสบตาผู้ฟัง และความมั่นใจในการพูด แต่ละด้านมีคะแนนเต็ม ๔ คะแนน รวมคะแนนเต็ม ๒๔ คะแนน

ผลการวิเคราะห์คะแนนก่อนและหลังการพัฒนาในภาพรวม นำเสนอในตารางที่ ๑

การประเมิน	จำนวน (คน)	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ร้อยละ
ก่อนการพัฒนา	๒๘	๒๔	๑๔.๖๑	๒.๑๕	๖๐.๘๖
หลังการพัฒนา	๒๘	๒๔	๑๙.๗๑	๑.๔๙	๘๒.๑๔
ผลต่าง	–	–	**๕.๑๑**	–	**๒๑.๒๘**

จากตารางที่ ๑ พบว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง นักเรียนมีคะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนเฉลี่ยเท่ากับ **๑๔.๖๑ คะแนน** จากคะแนนเต็ม ๒๔ คะแนน คิดเป็นร้อยละ **๖๐.๘๖** และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ **๒.๑๕** ภายหลังการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง นักเรียนมีคะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนเฉลี่ยเท่ากับ **๑๙.๗๑ คะแนน** คิดเป็นร้อยละ **๘๒.๑๔** และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ **๑.๔๙** เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการพัฒนา พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา **๕.๑๑ คะแนน** และเมื่อพิจารณาในรูปของร้อยละ พบว่าเพิ่มขึ้น **๒๑.๒๘ จุดร้อยละ** แสดงให้เห็นในเชิงพรรณนาว่า หลังได้รับการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง คะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนมีแนวโน้มสูงขึ้น นอกจากนี้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังการพัฒนามีค่าเท่ากับ ๑.๔๙ ซึ่งต่ำกว่าก่อนการพัฒนาที่มีค่าเท่ากับ ๒.๑๕ แสดงให้เห็นว่า คะแนนของนักเรียนหลังการพัฒนาในชุดข้อมูลมีการกระจายรอบค่าเฉลี่ยลดลง

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ทักษะการพูดต่อประชุมชนเป็นรายด้าน

ผู้วิจัยนำผลการประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนมาวิเคราะห์เป็นรายด้าน เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของทักษะการพูดก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยพิจารณาจากองค์ประกอบทั้ง ๖ ด้าน ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดต่อประชุมชนรายด้านก่อนและหลังการพัฒนา

ทักษะการพูดต่อประชุมชน	ก่อน $\bar{X}$	หลัง $\bar{X}$	ผลต่าง	ร้อยละหลัง	ระดับคุณภาพ
การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา	๒.๒๕	๓.๓๙	๑.๑๔	๘๔.๘๒	ดี
การใช้ภาษา	๒.๕๐	๓.๕๔	๑.๐๔	๘๘.๓๙	ดีมาก
การใช้น้ำเสียง	๒.๔๖	๓.๒๑	๐.๗๕	๘๐.๓๖	ดี
บุคลิกภาพและท่าทาง	๒.๒๙	๓.๑๔	๐.๘๕	๗๘.๕๗	ดี
การสบตาผู้ฟัง	๒.๕๗	๓.๓๙	๐.๘๒	๘๔.๘๒	ดี
ความมั่นใจในการพูด	๒.๕๔	๓.๐๔	๐.๕๐	๗๕.๘๙	ดี
เฉลี่ยรวม	**๒.๔๓**	**๓.๒๙**	**๐.๘๕**	**๘๒.๑๔**	**ดี**

จากตารางที่ ๒ พบว่า หลังการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดต่อประชุมชนสูงขึ้นจากก่อนการพัฒนา **ทุกด้าน** โดยก่อนการพัฒนามีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ **๒.๔๓** และหลังการพัฒนามีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ **๓.๒๙** คิดเป็นร้อยละ **๘๒.๑๔** อยู่ในระดับ **ดี** เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า **ด้านการใช้ภาษา** มีคะแนนเฉลี่ยหลังการพัฒนาสูงที่สุดเท่ากับ ๓.๕๔ คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๓๙ อยู่ในระดับดีมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านการเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา และด้านการสบตาผู้ฟัง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ๓.๓๙ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๘๒ อยู่ในระดับดี ด้านการใช้น้ำเสียงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๒๑ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๓๖ อยู่ในระดับดี ด้านบุคลิกภาพและท่าทางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๑๔ คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๕๗ อยู่ในระดับดี และด้านความมั่นใจในการพูดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๐๔ คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๘๙ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาจาก **ผลต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการพัฒนา** พบว่า ด้านการเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหามีคะแนนเพิ่มขึ้นมากที่สุด **๑.๑๔ คะแนน** รองลงมาคือด้านการใช้ภาษา ๑.๐๔ คะแนน ด้านบุคลิกภาพและท่าทาง ๐.๘๕ คะแนน ด้านการสบตาผู้ฟัง ๐.๘๒ คะแนน ด้านการใช้น้ำเสียง ๐.๗๕ คะแนน และด้านความมั่นใจในการพูด ๐.๕๐ คะแนน ตามลำดับ ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นในเชิงพรรณนาว่า หลังจากนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง คะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่เพิ่มขึ้นครบทั้ง ๖ ด้าน

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการของนักเรียน

นอกจากการประเมินทักษะการพูดด้วยแบบประเมินแล้ว ผู้วิจัยใช้แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการของนักเรียนระหว่างการจัดกิจกรรม เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน โดยกำหนดประเด็นในการสังเกต ได้แก่ การเตรียมการพูด การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ความกล้าแสดงออก การรับฟังข้อมูลย้อนกลับ การนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุง และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับทักษะการพูดทั้ง ๖ ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมในแต่ละช่วงของการจัดกิจกรรม ได้แก่ **ระยะเริ่มต้น ระหว่างการพัฒนา และระยะหลังการพัฒนา**

ตารางที่ ๓ กรอบการวิเคราะห์พฤติกรรมและพัฒนาการของนักเรียน

ประเด็นที่สังเกต	ระยะเริ่มต้น	ระหว่างการพัฒนา	ระยะหลังการพัฒนา
การเตรียมและจัดลำดับเนื้อหา	บันทึกจากข้อมูลจริง	บันทึกจากข้อมูลจริง	บันทึกจากข้อมูลจริง
การใช้ภาษา	บันทึกจากข้อมูลจริง	บันทึกจากข้อมูลจริง	บันทึกจากข้อมูลจริง
การใช้น้ำเสียง	บันทึกจากข้อมูลจริง	บันทึกจากข้อมูลจริง	บันทึกจากข้อมูลจริง
บุคลิกภาพและท่าทาง	บันทึกจากข้อมูลจริง	บันทึกจากข้อมูลจริง	บันทึกจากข้อมูลจริง
การสบตาผู้ฟัง	บันทึกจากข้อมูลจริง	บันทึกจากข้อมูลจริง	บันทึกจากข้อมูลจริง
ความมั่นใจในการพูด	บันทึกจากข้อมูลจริง	บันทึกจากข้อมูลจริง	บันทึกจากข้อมูลจริง
การรับข้อมูลย้อนกลับ	บันทึกจากข้อมูลจริง	บันทึกจากข้อมูลจริง	บันทึกจากข้อมูลจริง
การนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุง	บันทึกจากข้อมูลจริง	บันทึกจากข้อมูลจริง	บันทึกจากข้อมูลจริง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลตัวอย่างที่ใช้จัดทำรูปแบบการวิเคราะห์ พบว่า หลังได้รับการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดต่อประชุมชนสูงกว่าก่อนการพัฒนา โดยคะแนนเฉลี่ยเพิ่มจาก **๑๔.๖๑ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๘๖** เป็น **๑๙.๗๑ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๑๔**

มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น **๕.๑๑ คะแนน หรือ ๒๑.๒๘ จุดร้อยละ** เมื่อพิจารณาทักษะการพูดต่อประชุมชนเป็นรายด้าน พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาทั้ง **๖ ด้าน** และมีค่าเฉลี่ยหลังการพัฒนาโดยรวมเท่ากับ **๓.๒๙ อยู่ในระดับดี**

บทที่ ๕
สรุปผล

การวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง **“การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง”** มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียน เปรียบเทียบทักษะการพูดต่อประชุมชนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง และศึกษาพัฒนาการของทักษะการพูดต่อประชุมชนเป็นรายด้าน

กลุ่มที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โรงเรียนสตรีศึกษา ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙ จำนวน **๒๘ คน** โดยผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงที่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ ผ่านกระบวนการ **สร้างสถานการณ์ เตรียมการพูด ลงมือปฏิบัติจริง รับข้อมูลย้อนกลับ สะท้อนผลและปรับปรุง และฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่**

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จริง ใบกิจกรรมและภาระงานการพูดต่อประชุมชน แบบประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชน และแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการของนักเรียน โดยแบบประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนประกอบด้วย ๖ ด้าน ได้แก่ การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา การใช้ภาษา การใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพและท่าทาง การสบตาผู้ฟัง และความมั่นใจในการพูด

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละ การเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการพัฒนา และการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัย สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

๑. ผลการพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนในภาพรวม

จากชุดข้อมูลตัวอย่างที่ใช้จัดทำรูปแบบผลการวิจัย พบว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง นักเรียนมีคะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนเฉลี่ย **๑๔.๖๑ คะแนน** จากคะแนนเต็ม ๒๔ คะแนน คิดเป็นร้อยละ **๖๐.๘๖** และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ **๒.๑๕**

หลังได้รับการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย **๑๙.๗๑ คะแนน** คิดเป็นร้อยละ **๘๒.๑๔** และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ **๑.๔๙**

เมื่อเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการพัฒนา พบว่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น **๕.๑๑ คะแนน** หรือเพิ่มขึ้น **๒๑.๒๘ จุดร้อยละ** แสดงให้เห็นในเชิงพรรณนาว่า คะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงสูงกว่าก่อนการพัฒนา

๒. ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดต่อประชุมชนก่อนและหลังการพัฒนา

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการพัฒนาของนักเรียน พบว่า คะแนนหลังการพัฒนามีแนวโน้มสูงขึ้นจากก่อนการพัฒนา สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยที่ต้องการให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการพูดผ่านการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับการใช้จริง

นอกจากนี้ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังการพัฒนาเท่ากับ ๑.๔๙ ต่ำกว่าก่อนการพัฒนาที่มีค่าเท่ากับ ๒.๑๕ แสดงว่า ในชุดข้อมูลดังกล่าวคะแนนหลังการพัฒนามีการกระจายรอบค่าเฉลี่ยน้อยลง

๓. ผลการพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนเป็นรายด้าน

เมื่อพิจารณาทักษะการพูดต่อประชุมชนทั้ง ๖ ด้าน พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมก่อนการพัฒนาเท่ากับ **๒.๔๓** และหลังการพัฒนาเท่ากับ **๓.๒๙** คิดเป็นร้อยละ **๘๒.๑๔** ซึ่งอยู่ในระดับ **ดี**

ผลรายด้านมีดังนี้

ทักษะการพูดต่อประชุมชน	ก่อน	หลัง	ผลต่าง	ระดับหลังพัฒนา
การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา	๒.๒๕	๓.๓๙	+๑.๑๔	ดี
การใช้ภาษา	๒.๕๐	๓.๕๔	+๑.๐๔	ดีมาก
การใช้น้ำเสียง	๒.๔๖	๓.๒๑	+๐.๗๕	ดี
บุคลิกภาพและท่าทาง	๒.๒๙	๓.๑๔	+๐.๘๕	ดี
การสบตาผู้ฟัง	๒.๕๗	๓.๓๙	+๐.๘๒	ดี
ความมั่นใจในการพูด	๒.๕๔	๓.๐๔	+๐.๕๐	ดี
รวมเฉลี่ย	**๒.๔๓**	**๓.๒๙**	**+๐.๘๕**	**ดี**

เมื่อพิจารณาคะแนนหลังการพัฒนา พบว่า **ด้านการใช้ภาษา** มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ ๓.๕๔ อยู่ในระดับดีมาก รองลงมา ได้แก่ การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหาและการสบตาผู้ฟัง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ๓.๓๙ อยู่ในระดับดี

ด้านการใช้น้ำเสียงมีค่าเฉลี่ย ๓.๒๑ ด้านบุคลิกภาพและท่าทางมีค่าเฉลี่ย ๓.๑๔ และด้านความมั่นใจในการพูดมีค่าเฉลี่ย ๓.๐๔ ซึ่งทั้งสามด้านอยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาจาก **ขนาดของผลต่างก่อนและหลัง** พบว่า การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหามีผลต่างมากที่สุด คือ ๑.๑๔ คะแนน ขณะที่ความมั่นใจในการพูดมีผลต่างน้อยที่สุด คือ ๐.๕๐ คะแนน

สรุปผลโดยภาพรวม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปในเชิงพรรณนาได้ว่า การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของคะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนในทิศทางที่สูงขึ้น โดยนักเรียนมีคะแนนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาทั้งในภาพรวมและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง ๖ ด้าน

กระบวนการจัดการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เตรียมการพูด ลงมือพูดต่อหน้าผู้ฟังจริงหรือในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ได้รับข้อมูลย้อนกลับ สะท้อนผลการปฏิบัติของตนเอง และนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงในการฝึกครั้งต่อไป ซึ่งเป็นกระบวนการที่สอดคล้องกับลักษณะของทักษะการพูดที่จำเป็นต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

สรุปผลการศึกษาวิจัย

การวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง **“การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง”** มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชน เปรียบเทียบทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง และศึกษาพัฒนาการของทักษะการพูดต่อประชุมชนเป็นรายด้าน กลุ่มที่ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โรงเรียนสตรีศึกษา ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙ จำนวน ๒๘ คน

การจัดการเรียนรู้มุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับการใช้ทักษะการพูดจริง โดยดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการ ๖ ขั้นตอน ได้แก่ **การสร้างสถานการณ์ การเตรียมการพูด การลงมือปฏิบัติจริง การรับข้อมูลย้อนกลับ การสะท้อนผลและปรับปรุง และการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่** ผู้วิจัยประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชน ๖ ด้าน ได้แก่ การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา การใช้ภาษา การใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพและท่าทาง การสบตาผู้ฟัง และความมั่นใจในการพูด

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

๑. ผลการพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนโดยภาพรวม พบว่า หลังได้รับการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง นักเรียนมีคะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนสูงกว่าก่อนการพัฒนา โดยก่อนการพัฒนามีคะแนนเฉลี่ย **๑๔.๖๑ คะแนน** จากคะแนนเต็ม ๒๔ คะแนน คิดเป็นร้อยละ **๖๐.๘๖** และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ **๒.๑๕** ส่วนหลังการพัฒนามีคะแนนเฉลี่ย **๑๙.๗๑ คะแนน** คิดเป็นร้อยละ **๘๒.๑๔** และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ **๑.๔๙** คะแนนเฉลี่ยหลังการพัฒนาจึงเพิ่มขึ้น **๕.๑๑ คะแนน หรือ ๒๑.๒๘ จุดร้อยละ**

๒. ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดต่อประชุมชนก่อนและหลังการพัฒนา พบว่า คะแนนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา แสดงให้เห็นในเชิงพรรณนาว่านักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงของทักษะการพูดต่อประชุมชนในทิศทางที่ดีขึ้นภายหลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

๓. ผลการศึกษาทักษะการพูดต่อประชุมชนเป็นรายด้าน พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาครบทั้ง ๖ ด้าน โดยคะแนนเฉลี่ยรวมรายด้านเพิ่มขึ้นจาก **๒.๔๓ เป็น ๓.๒๙** และผลหลังการพัฒนาอยู่ในระดับ **ดี**

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า **ด้านการใช้ภาษา** มีคะแนนเฉลี่ยหลังการพัฒนาสูงที่สุด เท่ากับ **๓.๕๔** อยู่ในระดับดีมาก รองลงมาคือ **ด้านการเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา** และ **ด้านการสบตาผู้ฟัง** มีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ **๓.๓๙** อยู่ในระดับดี ด้านการใช้น้ำเสียงมีค่าเฉลี่ย **๓.๒๑** อยู่ในระดับดี ด้านบุคลิกภาพและท่าทางมีค่าเฉลี่ย **๓.๑๔** อยู่ในระดับดี และด้านความมั่นใจในการพูดมีค่าเฉลี่ย **๓.๐๔** อยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาผลต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการพัฒนา พบว่า ด้านการเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหามีผลต่างเพิ่มขึ้นมากที่สุด **๑.๑๔ คะแนน** รองลงมาคือด้านการใช้ภาษา **๑.๐๔ คะแนน** ด้านบุคลิกภาพและท่าทาง **๐.๘๕ คะแนน** ด้านการสบตาผู้ฟัง **๐.๘๒ คะแนน** ด้านการใช้น้ำเสียง **๐.๗๕ คะแนน** และด้านความมั่นใจในการพูด **๐.๕๐ คะแนน** ตามลำดับ

โดยสรุป จากชุดข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์พบว่า หลังการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง นักเรียนมีคะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนสูงขึ้นทั้งในภาพรวมและรายด้าน การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เตรียมการพูด ลงมือปฏิบัติ รับข้อมูลย้อนกลับ สะท้อนผล และนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงในการฝึกครั้งต่อไป มีความสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะการพูดที่เน้นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและการฝึกอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการศึกษา

จากการวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง **“การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง”** สามารถอภิปรายผลการศึกษาโดยเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย แนวคิดเกี่ยวกับการพูดต่อประชุมชน และหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ได้ดังนี้

๑. ผลการพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนโดยภาพรวม

ผลการศึกษาพบว่า หลังได้รับการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง นักเรียนมีคะแนนทักษะการพูดต่อประชุมชนสูงกว่าก่อนการพัฒนา โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนการพัฒนาเท่ากับ **๑๔.๖๑ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๒๔ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๘๖** และหลังการพัฒนามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ **๑๙.๗๑ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๑๔** มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น **๕.๑๑ คะแนน หรือ ๒๑.๒๘ จุดร้อยละ** แสดงให้เห็นในเชิงพรรณนาว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการพูดต่อประชุมชนในทิศทางที่ดีขึ้นภายหลังได้รับการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

ผลดังกล่าวอาจอธิบายได้จากลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ไม่ได้เรียนรู้หลักการพูดเพียงในเชิงเนื้อหาหรือทฤษฎี นักเรียนต้องเผชิญกับสถานการณ์การพูด วิเคราะห์ผู้ฟังและจุดมุ่งหมาย เตรียมเนื้อหา ลงมือพูด รับข้อมูลย้อนกลับ และนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงการพูดในครั้งต่อไป กระบวนการดังกล่าวทำให้นักเรียนมีโอกาสเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับหลักการพูดกับการปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง

ลักษณะการเรียนรู้ดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb (๑๙๘๔) ซึ่งอธิบายว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นเป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการมีประสบการณ์ตรง การพิจารณาและสะท้อนประสบการณ์ การสร้างความเข้าใจจากสิ่งที่เกิดขึ้น และการนำความเข้าใจนั้นไปทดลองปฏิบัติในสถานการณ์ต่อไป ในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนได้ลงมือพูดจริง ได้รับข้อมูลย้อนกลับ สะท้อนผลการพูดของตนเอง และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในการพูดครั้งใหม่ จึงเป็นกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติ

๒. ผลการพัฒนาด้านการเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา

ผลการศึกษาด้านการเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา พบว่า คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก **๒.๒๕ เป็น ๓.๓๙** มีผลต่าง **๑.๑๔ คะแนน** ซึ่งเป็นด้านที่มีผลต่างก่อนและหลังการพัฒนามากที่สุดในชุดข้อมูลที่วิเคราะห์ ผลดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า ในกระบวนการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง นักเรียนไม่ได้เริ่มต้นด้วยการพูดทันที แต่ต้องผ่านขั้นตอนการเตรียมการพูด โดยวิเคราะห์สถานการณ์ กำหนดจุดมุ่งหมาย วิเคราะห์ผู้ฟัง รวบรวมข้อมูล และจัดทำโครงร่างการพูด กระบวนการดังกล่าวช่วยให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ของส่วนเริ่มต้น เนื้อหา และส่วนสรุป สามารถจัดลำดับความคิดก่อนนำเสนอ และลดปัญหาการพูดวกวนหรือขาดความต่อเนื่อง

นอกจากนี้ การได้รับข้อมูลย้อนกลับหลังการพูดทำให้นักเรียนสามารถพิจารณาได้ว่า ส่วนใดของเนื้อหามีความชัดเจนหรือส่วนใดควรปรับปรุง ก่อนนำข้อเสนอแนะไปใช้ในการปฏิบัติครั้งต่อไป จึงอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่สัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของคะแนนด้านการเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา

๓. ผลการพัฒนาด้านการใช้ภาษา

ด้านการใช้ภาษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก **๒.๕๐ เป็น ๓.๕๔** มีผลต่าง **๑.๐๔ คะแนน** และมีคะแนนเฉลี่ยหลังการพัฒนาสูงที่สุดในบรรดาทักษะทั้ง ๖ ด้าน โดยอยู่ในระดับ **ดีมาก**

ผลดังกล่าวอาจเกี่ยวข้องกับการที่นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาในบริบทและสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งทำให้นักเรียนต้องพิจารณาว่าควรเลือกใช้ถ้อยคำอย่างไรให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหา ผู้ฟัง และ

สถานการณ์ เช่น การพูดให้ข้อมูลย่อมมีลักษณะการใช้ภาษาที่แตกต่างจากการพูดแสดงความคิดเห็นหรือการพูดโน้มน้าวใจ

การฝึกปฏิบัติหลายครั้งยังทำให้นักเรียนได้ทดลองใช้ภาษาและได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความถูกต้อง ความชัดเจน และความเหมาะสมของถ้อยคำ ส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสปรับปรุงการใช้ภาษาอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสัมพันธ์กับคะแนนหลังการพัฒนาที่เพิ่มขึ้น

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการพูดต่อประชุมชนที่ให้ความสำคัญกับการปรับสารและวิธีการนำเสนอให้เหมาะสมกับผู้ฟัง จุดมุ่งหมาย และสถานการณ์ การใช้ภาษาจึงไม่ได้พิจารณาเฉพาะความถูกต้องเท่านั้น แต่รวมถึงความชัดเจนและความเหมาะสมต่อการสื่อสารด้วย

๔. ผลการพัฒนาด้านการใช้น้ำเสียง

ด้านการใช้น้ำเสียง พบว่า คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก **๒.๔๖ เป็น ๓.๒๑** มีผลต่าง **๐.๗๕ คะแนน** และผลหลังการพัฒนาอยู่ในระดับดี

การใช้น้ำเสียงเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับหลายองค์ประกอบ เช่น ความดัง ความชัดเจน ความเร็วในการพูด จังหวะ การเว้นช่วง และการเน้นเสียง การทราบหลักการเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ ผู้เรียนจำเป็นต้องได้ยินและประเมินวิธีการพูดของตนเอง รวมทั้งได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้อื่น

การจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้พูดต่อหน้าผู้ฟังจึงทำให้นักเรียนมีโอกาสทดลองปรับระดับเสียง ความเร็ว และจังหวะให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เมื่อได้รับคำแนะนำแล้วสามารถนำไปทดลองใช้ในการพูดครั้งต่อไป ซึ่งอาจช่วยอธิบายการเปลี่ยนแปลงของคะแนนด้านการใช้น้ำเสียงหลังการพัฒนา

๕. ผลการพัฒนาด้านบุคลิกภาพและท่าทาง

ด้านบุคลิกภาพและท่าทาง พบว่า คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก **๒.๒๙ เป็น ๓.๑๔** มีผลต่าง **๐.๘๕ คะแนน** และอยู่ในระดับดีหลังการพัฒนา

ผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจากกิจกรรมการพูดต่อประชุมชนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการยืน การแสดงสีหน้า การเคลื่อนไหว และการใช้ท่าทางประกอบการพูดในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับการใช้จริง การฝึกซ้ำช่วยให้นักเรียนมีโอกาสสังเกตตนเองและปรับพฤติกรรมที่อาจรบกวนการสื่อสาร เช่น การยืนนิ่งมากเกินไป การเคลื่อนไหวที่ไม่สัมพันธ์กับเนื้อหา หรือการแสดงท่าทางที่ไม่เป็นธรรมชาติ

การได้รับข้อมูลย้อนกลับจากครูและเพื่อนยังช่วยให้นักเรียนมองเห็นพฤติกรรมบางประการของตนเองที่อาจไม่สามารถสังเกตได้ในขณะพูด และสามารถนำข้อเสนอแนะเหล่านั้นไปปรับปรุงการนำเสนอในครั้งต่อไปได้

๖. ผลการพัฒนาด้านการสบตาผู้ฟัง

ด้านการสบตาผู้ฟัง พบว่า คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก **๒.๕๗ เป็น ๓.๓๙** มีผลต่าง **๐.๘๒ คะแนน** และอยู่ในระดับดีหลังการพัฒนา

การสบตาเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง และช่วยให้การสื่อสารมีลักษณะเป็นการสื่อสารกับผู้ฟังมากกว่าการอ่านหรือท่องจำเนื้อหา การจัดสถานการณ์ให้นักเรียนต้องพูดต่อหน้าผู้ฟังจริงจึงทำให้นักเรียนมีโอกาสฝึกการมองและสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ฟังโดยตรง นอกจากนี้ เมื่อผู้เรียนมีการเตรียมและจัดลำดับเนื้อหาก่อนพูดอย่างเป็นระบบ อาจช่วยลดการพึ่งพาข้อความหรือบทพูดที่เตรียมไว้ ทำให้สามารถหันมาสบตาและสื่อสารกับผู้ฟังได้มากขึ้น ซึ่งเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่อาจสัมพันธ์กับคะแนนด้านการสบตาที่เพิ่มขึ้นหลังการพัฒนา

๗. ผลการพัฒนาด้านความมั่นใจในการพูด

ด้านความมั่นใจในการพูด พบว่า คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก **๒.๕๔ เป็น ๓.๐๔** มีผลต่าง **๐.๕๐ คะแนน** แม้คะแนนหลังการพัฒนาจะอยู่ในระดับดี แต่ด้านนี้มีผลต่างก่อนและหลังน้อยที่สุดในบรรดาทักษะทั้ง ๖ ด้าน

ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ความมั่นใจในการพูดอาจเป็นทักษะที่ต้องอาศัยเวลาและประสบการณ์ในการพัฒนาต่อเนื่อง เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐาน ประสบการณ์ บุคลิกภาพ และความคุ้นเคยกับการพูดต่อหน้าผู้อื่นแตกต่างกัน นักเรียนบางคนอาจสามารถปรับปรุงการจัดเนื้อหา การใช้ภาษา หรือท่าทางได้ค่อนข้างรวดเร็วเมื่อได้รับคำแนะนำที่ชัดเจน ขณะที่ความมั่นใจอาจต้องอาศัยการสะสมประสบการณ์จากการพูดหลายครั้ง

ดังนั้น การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการฝึกปฏิบัติ การให้ข้อมูลย้อนกลับในลักษณะสร้างสรรค์ การเริ่มจากสถานการณ์ที่มีความยากไม่มากแล้วเพิ่มความซับซ้อนตามลำดับ ตลอดจนการเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกซ้ำ จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาความมั่นใจในการพูดในระยะยาว

๘. อภิปรายผลโดยภาพรวมของการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาทั้ง ๖ ด้านร่วมกัน พบว่า คะแนนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาทุกด้าน ซึ่งอาจอธิบายได้จากลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงที่ทำให้ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้ปฏิบัติ ไม่ใช่เพียงผู้รับความรู้

กระบวนการ **สร้างสถานการณ์ ⟶ เตรียมการพูด ⟶ ลงมือปฏิบัติจริง ⟶ รับข้อมูลย้อนกลับ ⟶ สะท้อนผลและปรับปรุง ⟶ ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่** ทำให้นักเรียนเกิดวงจรการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง นักเรียนได้เรียนรู้จากผลของการปฏิบัติของตนเอง เห็นจุดที่ควรรักษาและจุดที่ต้องปรับปรุง และสามารถทดลองวิธีการใหม่ในการพูดครั้งต่อไป

อีกประเด็นหนึ่งคือการจัดกิจกรรมที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนที่มีพื้นฐานการพูดแตกต่างกันสามารถพัฒนาจากระดับของตนเองผ่านการฝึกซ้ำและการได้รับข้อมูลย้อนกลับ การจัดสถานการณ์จากง่ายไปยากช่วยลดความซับซ้อนในช่วงเริ่มต้นและเพิ่มโอกาสให้นักเรียนสะสมประสบการณ์ก่อนเผชิญภาระงานการพูดที่ท้าทายมากขึ้น

โดยสรุป ผลการศึกษาในชุดข้อมูลที่วิเคราะห์มีความสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า **ทักษะการพูดต่อประชุมชนเป็นทักษะเชิงปฏิบัติที่ควรพัฒนาผ่านประสบการณ์ การฝึกปฏิบัติ การได้รับข้อมูลย้อนกลับ และการสะท้อนผลอย่างต่อเนื่อง** การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงจึงเป็นแนวทางที่สามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะการพูดของผู้เรียนได้ โดยเฉพาะเมื่อกิจกรรมมี

ลำดับขั้นชัดเจน เปิดโอกาสให้ฝึกซ้ำ และมีเกณฑ์การประเมินที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงตนเองได้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง **“การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๒๐ โดยใช้การจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง”** ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้และการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

๑. ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการพูดต่อประชุมชนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ **ลงมือปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง** เนื่องจากทักษะการพูดเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกฝนและการสะสมประสบการณ์ ไม่ควรเน้นเฉพาะการเรียนรู้หลักการหรือทฤษฎีเกี่ยวกับการพูดเพียงอย่างเดียว

๒. การกำหนดสถานการณ์ในการฝึกพูดควรมีความหลากหลายและใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่นักเรียนสามารถพบได้ในชีวิตจริง เช่น การแนะนำตนเอง การนำเสนอข้อมูล การเล่าประสบการณ์ การแสดงความคิดเห็น และการพูดโน้มน้าวใจ เพื่อให้นักเรียนสามารถนำทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในบริบทอื่นได้

๓. ครูควรจัดกิจกรรมการพูด **จากง่ายไปหายาก** โดยเริ่มจากการพูดในกลุ่มขนาดเล็กหรือสถานการณ์ที่นักเรียนคุ้นเคย ก่อนพัฒนาไปสู่การพูดต่อหน้าชั้นเรียนหรือสถานการณ์ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น เพื่อให้นักเรียนค่อย ๆ สะสมประสบการณ์ในการพูด

๔. ควรแจ้งเกณฑ์การประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนทั้ง **๖ ด้าน** ได้แก่ การเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหา การใช้ภาษา การใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพและท่าทาง การสบตาผู้ฟัง และความมั่นใจในการพูด ให้นักเรียนทราบก่อนการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้เกณฑ์ดังกล่าวเป็นแนวทางในการเตรียมและพัฒนาการพูดของตนเอง

๕. ครูควรให้ **ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)** หลังการปฏิบัติกิจกรรมอย่างชัดเจนและสร้างสรรค์ โดยระบุทั้งสิ่งที่นักเรียนสามารถทำได้ดีและสิ่งที่ควรปรับปรุง พร้อมเสนอแนวทางที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เพื่อให้นักเรียนนำข้อมูลย้อนกลับไปปรับปรุงการพูดครั้งต่อไป

๖. ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ **ประเมินตนเองและสะท้อนผลการเรียนรู้** หลังการพูด เช่น ระบุจุดเด่นของตนเอง สิ่งที่ต้องการพัฒนา และวิธีการที่จะนำไปปรับใช้ในการพูดครั้งต่อไป เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง

๗. ควรคำนึงถึง **ความแตกต่างระหว่างบุคคล** เนื่องจากนักเรียนมีพื้นฐาน ประสบการณ์ และความพร้อมในการพูดแตกต่างกัน นักเรียนที่ยังไม่มั่นใจควรได้รับโอกาสในการฝึกซ้ำและการสนับสนุนอย่างเหมาะสม ขณะที่นักเรียนที่มีทักษะในระดับสูงสามารถได้รับภาระงานหรือสถานการณ์ที่มีความท้าทายเพิ่มขึ้น

๘. สำหรับด้าน **ความมั่นใจในการพูด** ควรจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและให้เวลาผู้เรียนในการพัฒนา เนื่องจากความมั่นใจเป็นองค์ประกอบที่อาจต้องอาศัยประสบการณ์จากการพูดหลายครั้ง การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการลองผิดลองถูกและการให้ข้อเสนอแนะอย่างเหมาะสมจึงมีความสำคัญ

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น เพื่อศึกษาผลของแนวทางการจัดการเรียนรู้ในบริบทของผู้เรียนที่แตกต่างกัน

๒. ควรศึกษาการพัฒนาทักษะการพูดในลักษณะเฉพาะเพิ่มเติม เช่น **การพูดนำเสนอ การพูดแสดงความคิดเห็น การพูดโน้มน้าวใจ การกล่าวสุนทรพจน์ หรือการพูดในโอกาสต่าง ๆ** เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาทักษะการพูดที่หลากหลายยิ่งขึ้น

๓. ควรเพิ่มระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติและติดตามผลหลังสิ้นสุดกิจกรรม เพื่อศึกษาว่านักเรียนสามารถ **คงไว้และนำทักษะการพูดไปใช้ในสถานการณ์ใหม่** ได้มากน้อยเพียงใด

๔. ควรศึกษาการใช้วิธีประเมินที่หลากหลายร่วมกัน เช่น การประเมินโดยครู การประเมินตนเอง และการประเมินโดยเพื่อน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของผู้เรียนจากหลายมุมมอง

๕. อาจนำ **การบันทึกวิดีโอการพูด** มาใช้ประกอบกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนสามารถย้อนดูการพูดของตนเองและสังเกตการใช้ภาษา น้ำเสียง บุคลิกภาพ ท่าทาง การสบตา และความมั่นใจของตนเองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๖. การศึกษาครั้งต่อไปอาจศึกษาปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการพูด เช่น รูปแบบการให้ข้อมูลย้อนกลับ จำนวนครั้งของการฝึกปฏิบัติ หรือประเภทของสถานการณ์ที่ใช้ในการฝึก เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

สรุปข้อเสนอแนะ

การพัฒนาทักษะการพูดต่อประชุมชนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการสร้างโอกาสให้นักเรียนได้ **เตรียมการพูด ลงมือปฏิบัติจริง รับข้อมูลย้อนกลับ สะท้อนผล ปรับปรุง และฝึกปฏิบัติซ้ำในสถานการณ์ใหม่** พร้อมคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดกิจกรรมในลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้การพัฒนาทักษะการพูดเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและสามารถเชื่อมโยงกับการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จริง
ภาคผนวก ข ใบกิจกรรมและภาระงานการพูดต่อประชุมชน
ภาคผนวก ค แบบประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนและเกณฑ์ Rubric
ภาคผนวก ง แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการ
ภาคผนวก จ ตารางคะแนนก่อน–หลังและคะแนนรายด้าน
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างผลงานนักเรียน
ภาคผนวก ช ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

บรรณนานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

โรงเรียนสตรีศึกษา. (๒๕๖๙). *หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสตรีศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๙*. ร้อยเอ็ด: โรงเรียนสตรีศึกษา.

Kalra, R., & Siribud, S. (๒๐๒๐). Public speaking anxiety in the Thai EFL context. *LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network, ๑๓*(๑), ๑๙๕–๒๐๙.

Kolb, D. A. (๑๙๘๔). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Prentice-Hall.

Lucas, S. E. (๒๐๑๕). *The art of public speaking* (๑๒th ed.). McGraw-Hill Education.

Tsang, A. (๒๐๒๐). The relationship between tertiary-level students' self-perceived presentation delivery and public speaking anxiety: A mixed-methods study. *Assessment & Evaluation in Higher Education, ๔๕*(๗), ๑๐๖๐–๑๐๗๒. https://doi.org/๑๐.๑๐๘๐/๐๒๖๐๒๙๓๘.๒๐๒๐.๑๗๑๘๖๐๑

Verderber, R. F., Verderber, K. S., & Sellnow, D. D. (๒๐๑๑). *The challenge of effective speaking* (๑๕th ed.). Cengage Learning.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จริง

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การพูดในโอกาสต่าง ๆ

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพูดต่อประชุมชนจากสถานการณ์จริง

รหัสวิชา ท ๓๑๑๐๑ รายวิชาภาษาไทย ๔ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ท ๓๒๑๐๒ **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕**

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การพูดในโอกาสต่างๆ **จำนวนครั้งที่สอน ๕ ครั้ง**

เรื่อง การพูดต่อประชุมชนโดยใช้สถานการณ์จริง **เวลา ๑ ชั่วโมง**

๑.มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึก ในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ท ๓.๑ ม.๔–๖/๑ สรุปแนวคิดและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ ม.๔–๖/๓ ประเมินเรื่องที่ฟังและดู แล้วกำหนดแนวทางนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	ท ๓.๑ ม.๔–๖/๕ พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดแสดงทรรศนะ โต้แย้ง โน้มน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

ด้านความรู้ (K)

๑. อธิบายหลักการและองค์ประกอบสำคัญของการพูดต่อประชุมชนได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๒. พูดต่อประชุมชนจากสถานการณ์จริงที่กำหนดให้ได้อย่างเหมาะสม โดยสามารถเรียบเรียงเนื้อหา ใช้ภาษา น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง และบุคลิกภาพในการสื่อสารได้

ด้านคุณลักษณะ (A)

๓. มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รับผิดชอบ และเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างเหมาะสม

๓. สาระสำคัญ

การพูดต่อประชุมชนเป็นทักษะการสื่อสารที่ผู้พูดถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความคิดเห็นไปยังผู้ฟังจำนวนหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย ผู้พูดจำเป็นต้องเตรียมเนื้อหาอย่างเป็นระบบ เลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ ตลอดจนใช้น้ำเสียง สีหน้า สายตา ท่าทาง และบุคลิกภาพประกอบการพูดอย่างเหมาะสม การจัดการเรียนรู้โดยใช้ **สถานการณ์จริง (Authentic Situation)** เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ โดยเผชิญสถานการณ์การสื่อสารที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง ตั้งแต่การวิเคราะห์สถานการณ์ การเตรียมเนื้อหา การฝึกพูด การพูดต่อหน้าผู้ฟัง และการรับข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพในอนาคตได้

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร — ถ่ายทอดความคิดและเนื้อหาด้วยการพูดอย่างชัดเจน เหมาะสมกับผู้ฟังและสถานการณ์ ความสามารถในการคิด — วิเคราะห์สถานการณ์ วางแผน และเรียบเรียงเนื้อหาก่อนการพูดความสามารถในการแก้ปัญหา — สามารถปรับตัวและแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าระหว่างการพูด ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต — มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก และสามารถนำทักษะการพูดไปใช้ในชีวิตจริง ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี — เลือกใช้สื่อหรือเทคโนโลยีประกอบการพูดได้อย่างเหมาะสม

๕. สาระการเรียนรู้

๕.๑ ความรู้ (K)

ความหมาย ความสำคัญ หลักการ และองค์ประกอบของการพูดต่อประชุมชน ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมาย การวิเคราะห์ผู้ฟัง การเตรียมและเรียบเรียงเนื้อหา การเลือกใช้ภาษา น้ำเสียง สีหน้า สายตา ท่าทาง และบุคลิกภาพ

๕.๒ ทักษะ/กระบวนการ (P)

การวิเคราะห์สถานการณ์ การวางแผนการพูด การเรียบเรียงเนื้อหา และการฝึกพูดต่อประชุมชนจากสถานการณ์จริง

๕.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมารยาทในการสื่อสาร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

☑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ☑ อยู่อย่างพอเพียง ☑ ซื่อสัตย์สุจริต ☑ มุ่งมั่นในการทำงาน

☑ มีวินัย ☑รักความเป็นไทย ☑ ใฝ่เรียนรู้ ☑ มีจิตสาธารณะ

คุณลักษณะของผู้เรียน ตามหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

☐ เป็นเลิศวิชาการ ☐ สื่อสารสองภาษา ☑ ล้ำหน้าทางความคิด

☐ ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ☐ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

ทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ (๓Rs ๘Cs ๒Ls)

ทักษะในสาระวิชาหลัก (๓Rs)

☑ Reading (อ่าน)

☑ (W)Riting (เขียน)

☐ (A)Rithemetics (คณิตฯ)

ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (๘Cs)

☑ Critical Thinking and Problem Solving(การคิดวิจารณญาณ และแก้ปัญหา)

☐ Creativity and Innovation (การสร้างสรรค์ และนวัตกรรม)

☑ Cross-cultural Understanding (ความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม)

☑ Collaboration, Teamwork and Leadership (การทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำ

☑ Communications, Information, and Media Literacy(การสื่อสารสารสนเทศ)

☑ Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี)

☑ Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และการเรียนรู้)

☑ Compassion (คุณธรรม เมตตา กรุณา ระเบียบวินัย)

๗. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ใช้กระบวนการ GPAS ๕ Steps)

โดยใช้สถานการณ์จริงร่วมกับกระบวนการ GPAS ๕ Steps

ขั้นที่ ๑ GATHERING : การรวบรวมและเลือกข้อมูล — ๑๐ นาที

ครูสร้างสถานการณ์นำเข้าสู่บทเรียนว่า

"หากนักเรียนได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนห้องขึ้นพูดต้อนรับคณะกรรมการหรือแขกที่มาเยี่ยมโรงเรียน โดยมีเวลาเตรียมตัวเพียง ๕ นาที นักเรียนจะพูดอย่างไรให้ผู้ฟังเกิดความประทับใจ"นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า ก่อนพูดต้องเตรียมอะไรบ้าง ควรเริ่มต้นและจบการพูดอย่างไร และผู้พูดที่ดีควรมีบุคลิกภาพอย่างไรครูนำตัวอย่างการพูดต่อหน้าผู้ฟังมาให้นักเรียนสังเกต และร่วมกันสรุปองค์ประกอบสำคัญของการพูดต่อประชุมชน

ขั้นที่ ๒ PROCESSING : การจัดกระทำข้อมูล — ๑๐ นาที

นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง หลักการพูดต่อประชุมชน แล้วร่วมกันวิเคราะห์องค์ประกอบ ได้แก่ จุดมุ่งหมาย ผู้ฟัง เนื้อหา ภาษา น้ำเสียง บุคลิกภาพ และการใช้ท่าทาง ครูใช้คำถามกระตุ้นการคิด เช่น "ถ้าผู้ฟังเป็นเพื่อนกับผู้ฟังเป็นผู้ใหญ่ เราควรใช้ภาษาเหมือนกันหรือไม่ เพราะเหตุใด" และ "อะไรทำให้ผู้ฟังสนใจและเชื่อมั่นในตัวผู้พูด"

ขั้นที่ ๓ APPLYING ๑ : Applying and Constructing the Knowledge — ๑๕ นาที

ครูจัดกิจกรรม "สถานการณ์จริง ท้าทายนักพูด" ให้นักเรียนเลือกหรือจับฉลากสถานการณ์ เช่น

- กล่าวต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมโรงเรียน
- กล่าวแนะนำกิจกรรมของโรงเรียน
- พูดเชิญชวนเพื่อนเข้าร่วมกิจกรรม
- พูดนำเสนอผลงานของตนเอง
- พูดแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นใกล้ตัวของนักเรียน

นักเรียนวิเคราะห์ว่า พูดกับใคร – พูดเรื่องอะไร – พูดเพื่ออะไร – ควรใช้ภาษาอย่างไร จากนั้นวางโครงเรื่องสั้น ๆ ประกอบด้วย คำนำ – เนื้อเรื่อง – สรุป และฝึกซ้อมการพูด ครูเดินสังเกต ให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล โดยเฉพาะนักเรียนที่ยังไม่มั่นใจในการพูด

ขั้นที่ ๔ APPLYING ๒ : Applying the Communication Skill — ๒๐ นาที

นักเรียนออกมาปฏิบัติ การพูดต่อประชุมชนจากสถานการณ์จริง หน้าชั้นเรียน คนละประมาณ ๒–๓ นาทีผู้ฟังร่วมประเมินโดยสังเกต ๕ ด้าน ได้แก่ เนื้อหาและลำดับความคิด, การใช้ภาษา, น้ำเสียง, บุคลิกภาพและการใช้สายตา, ความมั่นใจและความเหมาะสมกับสถานการณ์หลังการพูดแต่ละครั้ง ครูและเพื่อนให้ข้อมูลย้อนกลับในลักษณะสร้างสรรค์ โดยกล่าวถึง จุดเด่น ๑ ข้อ และสิ่งที่ควรพัฒนา ๑ ข้อ

ขั้นที่ ๕ SELF–REGULATING : การกำกับตนเองหรือการเรียนรู้ได้เอง — ๕ นาที

นักเรียนประเมินตนเองหลังการพูด โดยตอบคำถามสั้น ๆ “วันนี้ฉันทำอะไรได้ดีในการพูดต่อประชุมชน”“สิ่งใดที่ฉันต้องพัฒนาเพิ่มเติม”“ถ้าต้องพูดในสถานการณ์จริงอีกครั้ง ฉันจะปรับปรุงอะไร” ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า การพูดที่ดีเกิดจากการเตรียมตัว การฝึกฝน และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

๗. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน/ร่องรอยแสดงความรู้) (เขียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์)

๑. ใบกิจกรรมวางแผนการพูดจากสถานการณ์จริง
๒. โครงร่างการพูด **คำนำ–เนื้อหา–สรุป**
๓. การปฏิบัติการพูดต่อประชุมชนจากสถานการณ์จริงรายบุคคล
๔. แบบประเมินและสะท้อนผลการพูดของตนเอง

๘. สื่อการสอน/แหล่งการเรียนรู้

๘.๑ ใบความรู้เรื่องการพูดต่อประชุมชน

๘.๒บัตรสถานการณ์จริง

๘.๓ คลิปหรือตัวอย่างการพูดต่อประชุมชน

๘.๔PowerPoint ประกอบการเรียนรู้

๘.๕แบบประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชน

๘.๖ โทรศัพท์มือถือ/อุปกรณ์บันทึกวิดีโอสำหรับบันทึกและสะท้อนผลการพูด

๙.การวัดและประเมินผล

สิ่งที่จะวัด	**วิธีการ**	**เครื่องมือ**	**เกณฑ์**
K ความรู้เกี่ยวกับหลักการพูดต่อประชุมชน	การตอบคำถาม/ตรวจใบกิจกรรม	แบบทดสอบ/ใบกิจกรรม	ผ่านร้อยละ ๗๐
P ทักษะการพูดต่อประชุมชนจากสถานการณ์จริง	ประเมินการปฏิบัติการพูด	แบบประเมินทักษะการพูดแบบ Rubric	ได้ระดับ ๒ ขึ้น

			ไป
A ความมั่นใจ ความรับผิดชอบและมารยาทในการสื่อสาร	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตคุณลักษณะ	ได้ระดับ ๒ ขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A

☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก

๒. ผลที่เกิดกับผู้เรียน

๑) ด้านความรู้ (K)

.....

.....

.....

๒) ด้านทักษะกระบวนการเรียน (P)

.....

.....

.....

๓) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (A)

.....

.....

.....

๔) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (C) (เลือกได้มากกว่า ๒ ข้อ)

☐ ความสามารถในการสื่อสาร ☐ ความสามารถในการคิด

☐ ความสามารถในการแก้ปัญหา ☐ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๓. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

๔. แนวทางแก้ไข/ผลลัพธ์

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวทิวาภรณ์ พันธ์โนนงิ้ว)

ความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

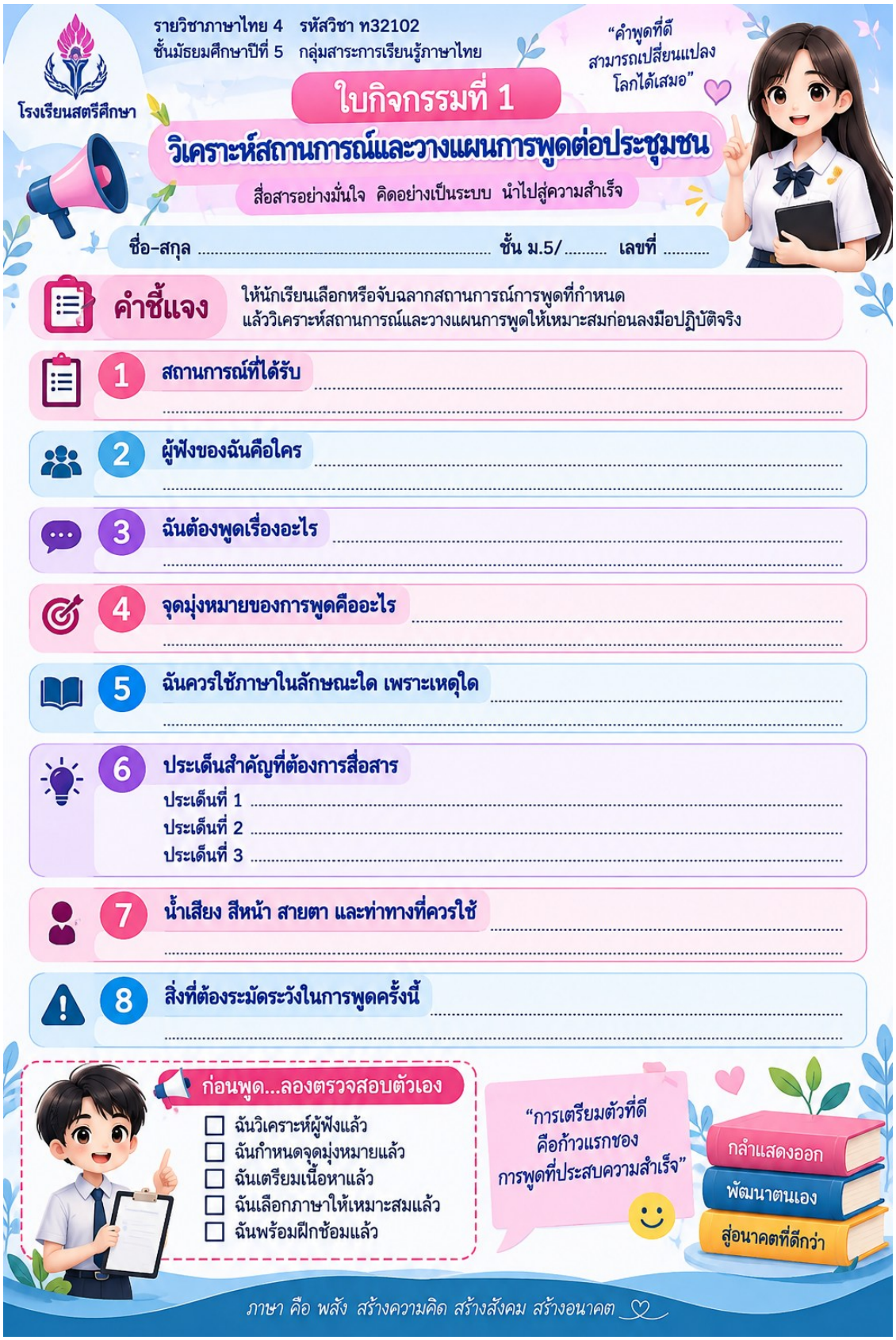
.....

ลงชื่อ

(นายจักรวาล เจริญทอง)

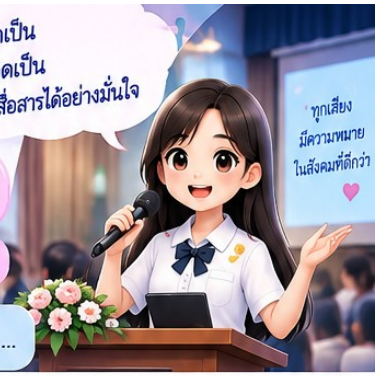
ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

ภาคผนวก ข ใบกิจกรรมและภาระงานการพูดต่อประชุมชน

โรงเรียนสตรีศึกษา

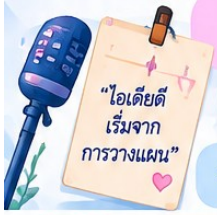
รายวิชาภาษาไทย 4 รหัสวิชา ท32102
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ใบกิจกรรมที่ 2

โครงร่างการพูดต่อประชุมชน

วางแผนให้ดี พูดได้อย่างมั่นใจ สร้างความประทับใจให้ผู้ฟัง

ชื่อ-สกุล ..... ชั้น ม.5/ ..... เลขที่ .....

หัวข้อการพูด .....

1 คำนำ — เปิดเรื่องให้น่าสนใจ

"ฉันจะเริ่มพูดอย่างไร
ให้ผู้ฟังสนใจ?"

.....

.....

.....

2 เนื้อเรื่อง — ประเด็นสำคัญที่ต้องการนำเสนอ

"ฉันต้องการให้ผู้ฟัง
ได้รับรู้หรือเข้าใจอะไร?"

- ☑ ข้อมูล
- ☑ เหตุผล
- ☑ ตัวอย่าง
- ☑ ประสบการณ์
- ☑ สรุปเชื่อมโยง

ประเด็นสำคัญที่ 1 .....

ประเด็นสำคัญที่ 2 .....

ประเด็นสำคัญที่ 3 .....

รายละเอียดเพิ่มเติม (ถ้ามี) .....

.....

.....

3 สรุป — ย้ำสาระสำคัญ / ข้อคิด / คำเชิญชวน

"ฉันจะจบการพูดอย่างไร
ให้ผู้ฟังจดจำ?"

.....

.....

.....

เวลาที่กำหนด

ประมาณ
2 – 3 นาที

พร้อมพูดหรือยัง?

- ☐ มีคำนำที่น่าสนใจ
- ☐ เนื้อหาเรียงลำดับชัดเจน
- ☐ ใช้ภาษาเหมาะสมกับผู้ฟัง
- ☐ มีบทสรุปที่ชัดเจน
- ☐ ฝึกซ้อมก่อนพูดจริง

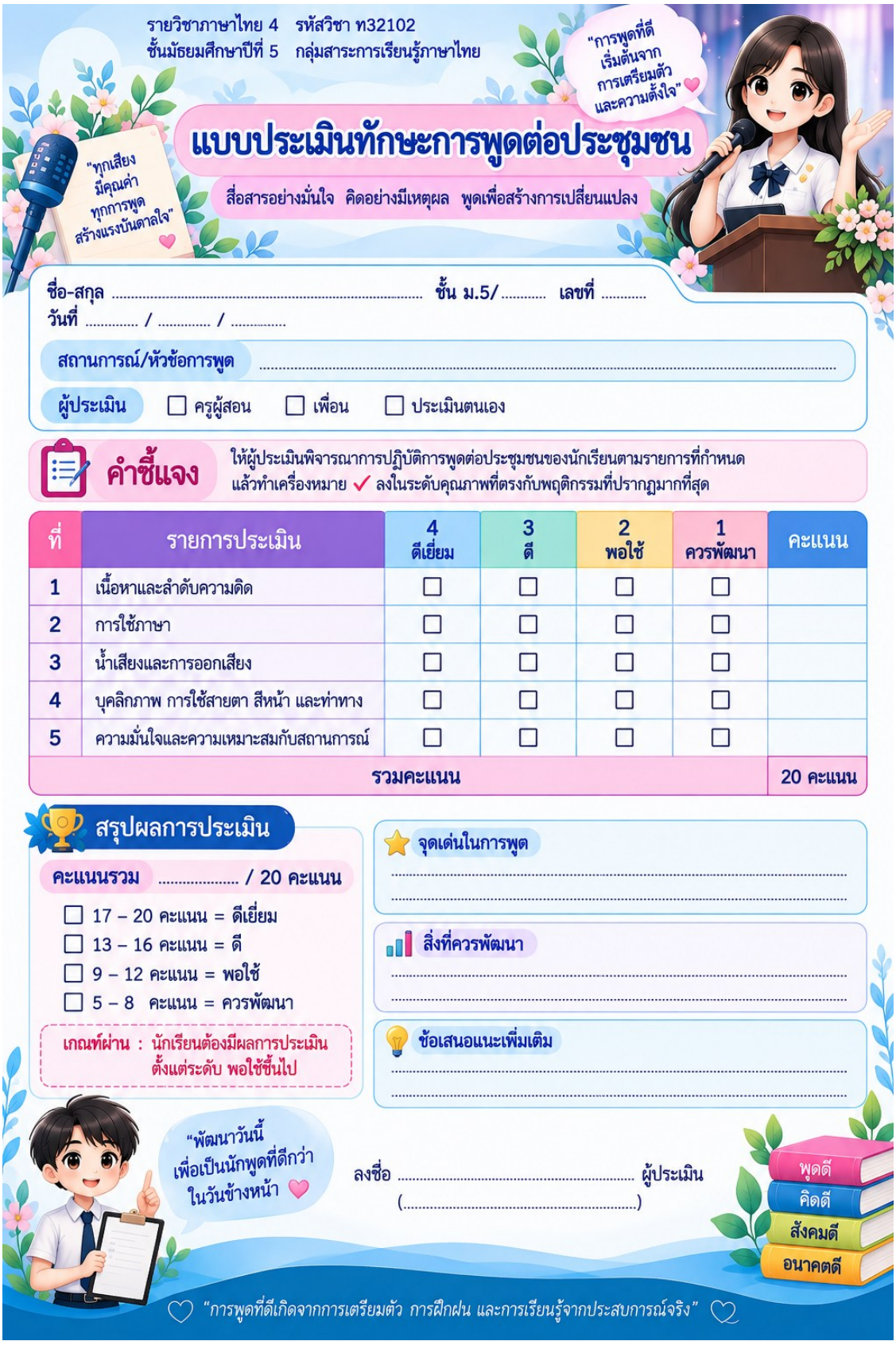
"การเตรียมตัววันนี้
คือความมั่นใจ
ในวันพรุ่งนี้"

♡ ภาษา คือ พลัง สร้างความคิด สร้างสังคม สร้างอนาคต ♡

โรงเรียนสตรีศึกษา
รายวิชาภาษาไทย 4 รหัสวิชา ท32102
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
บัตรสถานการณ์ “ท้าทายนักพูด”
เลือกสถานการณ์ คิดวิเคราะห์ วางแผน และลงมือพูดอย่างมั่นใจ
“ทุกเวทีคือโอกาสในการเติบโตของเรา”
กล้าคิด กล้าพูด กล้าเปลี่ยนแปลง สู่อนาคตที่ดีกว่า
การสื่อสาร สร้างโอกาส
คำชี้แจง
ให้นักเรียนเลือกหรือจับฉลาก 1 สถานการณ์ วิเคราะห์ผู้ฟังและจุดมุ่งหมาย แล้วเตรียมการพูดก่อนปฏิบัติจริง
สถานการณ์ที่ 1
กล่าวต้อนรับ
ยินดีต้อนรับ
นักเรียนได้รับมอบหมายให้เป็นตัวแทนกล่าวต้อนรับคณะกรรมการหรือแขกที่มาเยี่ยมโรงเรียน
สถานการณ์ที่ 2
แนะนำกิจกรรมโรงเรียน
กิจกรรมโรงเรียน
เรียนรู้
สร้างสรรค์
ร่วมกันพัฒนา
นักเรียนเป็นตัวแทนแนะนำกิจกรรมที่น่าสนใจของโรงเรียนให้ผู้มาเยี่ยมชมได้รับทราบ
สถานการณ์ที่ 3
พูดเชิญชวน
มาร่วมกันทำสิ่งดี ๆ เพื่อโรงเรียนของเรากันเถอะ!
นักเรียนต้องพูดเชิญชวนเพื่อนให้เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน
สถานการณ์ที่ 4
นำเสนอผลงาน
นักเรียนได้รับโอกาสให้นำเสนอผลงานที่ตนเองภาคภูมิใจต่อหน้าชั้นเรียน
สถานการณ์ที่ 5
แสดงความคิดเห็น
เสียงของเรา สร้างการเปลี่ยนแปลงได้
นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นใกล้ตัวที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและโรงเรียน
“ความคิดที่ดีจะมีคุณค่ามากขึ้นเมื่อกล้าพูดออกมา”
ภาระงาน “ภารกิจนักพูด”
ลงมือทำทีละขั้น สู่ความสำเร็จ
1 วิเคราะห์สถานการณ์และผู้ฟัง
2 กำหนดจุดมุ่งหมายของการพูด
3 จัดทำโครงร่าง คำนำ – เนื้อหา – สรุป
4 ฝึกซ้อมการพูด
5 ปฏิบัติการพูดต่อประชุมชน ประมาณ 2 – 3 นาที
6 รับฟังข้อมูลย้อนกลับจากครูและเพื่อน
7 ประเมินและสะท้อนผลการพูดของตนเอง
เชื่อมั่นในตัวเอง แล้วคุณจะทำได้
“นักพูดที่ดีไม่ได้เกิดจากการไม่ประหม่า แต่เกิดจากการเตรียมตัว ฝึกฝน และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง”
พูดดี
คิดดี
สังคมดี
อนาคตดี
ภาษาไทย สร้างคน สร้างการสื่อสาร สร้างสังคมที่ดีขึ้น

ภาคผนวก ค แบบประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชนและเกณฑ์ Rubric

รายวิชาภาษาไทย 4 รหัสวิชา ท32102
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

"การสื่อสารที่ดี เปลี่ยนความคิด เปลี่ยนผู้คน และเปลี่ยนโลกได้"

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดต่อประชุมชน (Rubric)

คะแนนเต็ม 20 คะแนน – ประเมิน 5 ด้าน ด้านละ 4 คะแนน

สื่อสารอย่างมั่นใจ คิดอย่างมีเหตุผล พูดเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง

กล้าคิด กล้าพูด กล้าเปลี่ยนแปลง สู่อนาคตที่ดีกว่า

พูดดี มีคุณค่า สร้างสังคมที่ดีขึ้น

รายการประเมิน	ระดับ 4 ดีเยี่ยม	ระดับ 3 ดี	ระดับ 2 พอใช้	ระดับ 1 ควรพัฒนา
1 เนื้อหาและลำดับความคิด	เนื้อหาถูกต้อง ครบถ้วน ตรงประเด็น มีการเรียบเรียงคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุปอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงความคิดได้ชัดเจน	เนื้อหาถูกต้องและตรงประเด็นเป็นส่วนใหญ่ มีลำดับความคิดค่อนข้างชัดเจน อาจมีบางส่วนที่เชื่อมโยงไม่สมบูรณ์	มีสาระสำคัญของเรื่อง แต่การเรียบเรียงและลำดับความคิดยังไม่ต่อเนื่อง หรือขาดรายละเอียดบางส่วน	เนื้อหาไม่ชัดเจน ขาดสาระสำคัญและลำดับความคิดไม่ต่อเนื่อง ทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้ยาก
2 การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน สละสลวย และเหมาะสมกับผู้ฟัง จุดมุ่งหมาย และสถานการณ์	ใช้ภาษาได้ถูกต้องและเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่ มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย แต่ไม่กระทบต่อความเข้าใจ	ใช้ภาษาสื่อความหมายได้ แต่มีคำหรือสำนวนที่ยังไม่เหมาะสมกับผู้ฟัง หรือสถานการณ์บางส่วน	ใช้ภาษาไม่เหมาะสม หรือไม่ชัดเจนหลายจุด ทำให้การสื่อสารคลาดเคลื่อน หรือเข้าใจได้ยาก
3 น้ำเสียงและการออกเสียง	ออกเสียงชัดเจน ระดับเสียงเหมาะสม มีจังหวะ น้ำหนัก และการเว้นวรรคช่วยสร้างความน่าสนใจตลอดการพูด	ออกเสียงชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ ใช้ระดับเสียงและจังหวะเหมาะสม มีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ออกเสียงพอฟังเข้าใจ แต่ระดับเสียง จังหวะ หรือการเว้นวรรคยังไม่สม่ำเสมอ	ออกเสียงไม่ชัดเจน เสียงเบาหรือดังเกินไป พูดเร็วหรือช้าเกินไป จนกระทบต่อความเข้าใจ
4 บุคลิกภาพ การใช้สายตา สีหน้า และท่าทาง	มีบุคลิกภาพเหมาะสม สบตาผู้ฟังอย่างทั่วถึง ใช้สีหน้าและท่าทางเป็นธรรมชาติและสอดคล้องกับเนื้อหา	มีบุคลิกภาพเหมาะสม สบตาผู้ฟังและใช้สีหน้าท่าทางได้ดีเป็นส่วนใหญ่	มีบุคลิกภาพเหมาะสมในระดับหนึ่ง แต่ยังสบตาผู้ฟังไม่สม่ำเสมอ หรือใช้สีหน้าและท่าทางค่อนข้างน้อย	หลีกเลี่ยงการสบตาผู้ฟัง อ่านจากข้อความเป็นหลัก หรือมีสีหน้าและท่าทางที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์
5 ความมั่นใจและความเหมาะสมกับสถานการณ์	พูดอย่างมั่นใจ คล่องแคล่ว สามารถควบคุมตนเองและปรับการพูดให้เหมาะสมกับผู้ฟัง จุดมุ่งหมาย และสถานการณ์ได้ดี	พูดด้วยความมั่นใจเป็นส่วนใหญ่ มีอาการลังเลเล็กน้อย แต่ยังสามารถดำเนินการพูดได้ต่อเนื่องและเหมาะสม	มีความประหม่าหรือลังเลเป็นบางช่วง ต้องใช้เวลาในการคิดหรือหยุดพูดบ้าง แต่ยังสามารถสื่อสารได้	ขาดความมั่นใจอย่างเห็นได้ชัด พูดติดขัด หยุดบ่อย หรือต้องได้รับการช่วยเหลือจึงสามารถดำเนินการพูดต่อได้

เกณฑ์การแปลผลคะแนน

17 – 20 คะแนน	13 – 16 คะแนน	9 – 12 คะแนน	5 – 8 คะแนน
ระดับคุณภาพ **ดีเยี่ยม**	ระดับคุณภาพ **ดี**	ระดับคุณภาพ **พอใช้**	ระดับคุณภาพ **ควรพัฒนา**

เกณฑ์ผ่านการประเมิน : ระดับคุณภาพ พอใช้ขึ้นไป

กล้าพูด กล้าคิด กล้าเปลี่ยนแปลง สู่อนาคตที่ดีกว่า

"Rubric ไม่ได้มีไว้เพียงตัดสินคะแนน แต่ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นจุดเด่นและแนวทางพัฒนาการสื่อสารของตนเอง"

♡ ภาษา คือ พลัง สร้างความคิด สร้างสังคม สร้างอนาคต ♡

ภาคผนวก ง แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการ

รายวิชาภาษาไทย 4 รหัสวิชา ท32102
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

คิด วิเคราะห์ เตรียมตัว พูดอย่างมั่นใจ สร้างความประทับใจ

ใบงาน
การพูดต่อประชุมชน
จากสถานการณ์จริง

ชื่อ-สกุล ..... ชั้น ม.5/..... เลขที่ .....
วันที่ ...../...../.....

สถานการณ์/หัวข้อการพูด .....

1 วิเคราะห์สถานการณ์

1. วัตถุประสงค์ของการพูด
   .....
   .....
2. กลุ่มผู้ฟัง
   .....
   .....
3. สถานที่/เวลา
   .....
   .....
4. ข้อควรคำนึง
   .....
   .....

2 วางแผนการพูด

1. ประเด็นสำคัญที่จะพูด
   1) .....
   2) .....
   3) .....
2. ลำดับการพูด

เกริ่นนำ (สร้างความสนใจ)	เนื้อหา (นำเสนอสาระสำคัญ)	สรุป (เน้นประเด็น/ข้อเสนอแนะ)

3. สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้
   ☐ สื่อภาพ ☐ อินโฟกราฟิก ☐ เอกสาร ☐ อื่น ๆ ระบุ .....

3 ประเมินตนเองก่อนพูด

1. สิ่งที่ฉันมั่นใจ
   .....
   .....
2. สิ่งที่ฉันยังต้องพัฒนา
   .....
   .....
3. เป้าหมายของฉันในการพูดครั้งนี้
   .....
   .....

4 บันทึกผลการพูด

1. สิ่งที่ทำได้ดี
   .....
   .....
2. สิ่งที่ควรปรับปรุง
   .....
   .....
3. ความรู้สึกหลังการพูด

☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ควรปรับปรุง ☐ ไม่พอใจเลย

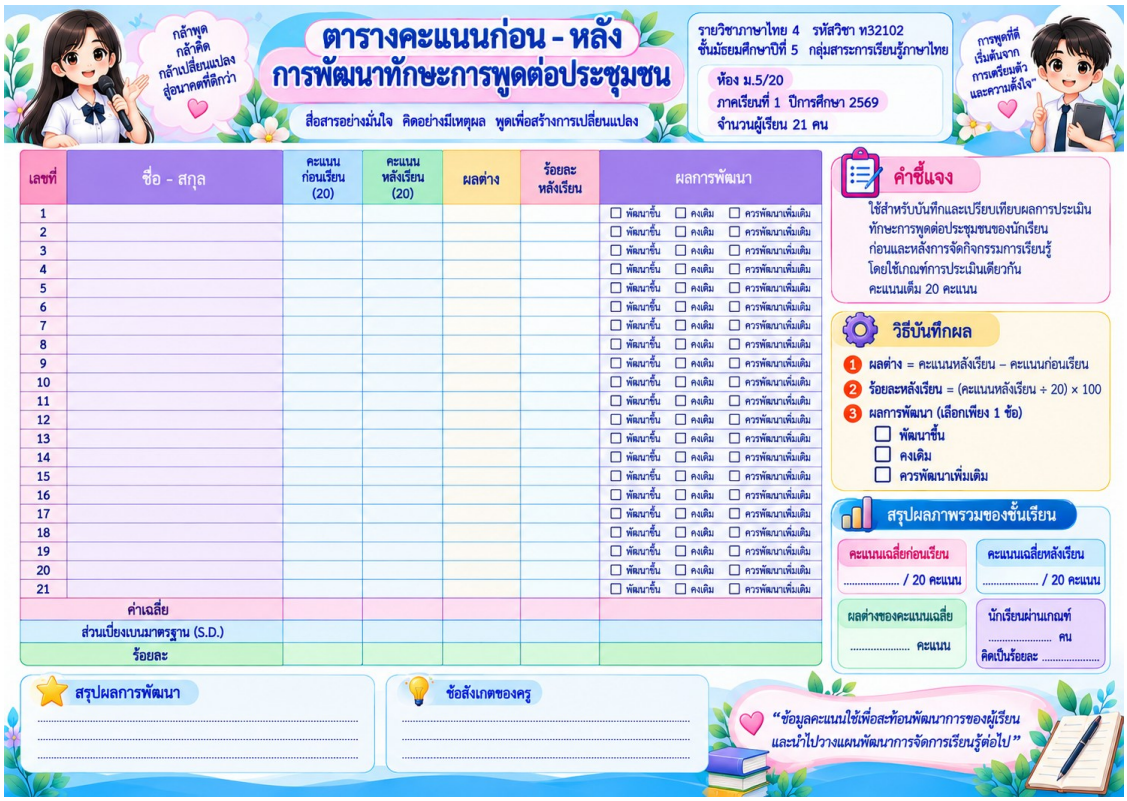
5 แบบสะท้อนคิดของนักเรียน

1. วันนี้ฉันได้เรียนรู้อะไรบ้าง?
   .....
   .....
   .....
2. ฉันภาคภูมิใจในสิ่งใด?
   .....
   .....
   .....
3. สิ่งที่ฉันจะนำไปใช้ในอนาคตคืออะไร?
   .....
   .....
   .....
4. ฉันอยากพัฒนาตนเองในเรื่องใดอีก?
   .....
   .....
   .....

"ทุกครั้งที่กล้าพูด คืออีกหนึ่งก้าวของการพัฒนาตนเอง"

ภาคผนวก จ ตารางคะแนนก่อน–หลังและคะแนนรายด้าน

ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างผลงานนักเรียน

ผลงานของนักเรียนสะท้อนความคิดที่หลากหลายและสร้างสรรค์มากค่ะ
ตัวอย่างผลงานนักเรียน
การพูดต่อประชุมชนจากสถานการณ์จริง
รายวิชาภาษาไทย 4 รหัสวิชา ท32102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/20
"เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ฝึกปฏิบัติจริง และพัฒนาจากข้อมูลย้อนกลับ"
กล้าคิด กล้าพูด กล้าเปลี่ยนแปลง สู่อนาคตที่ดีกว่า
ภาษา
ความคิด
การสื่อสาร
การพัฒนา
ผลงานที่ 5 การตรงต่อเวลา
การตรงต่อเวลา สร้างคนคุณภาพ สังคมน่าเชื่อถือ
"ตรงเวลา คือ การให้เกียรติตนเอง และผู้อื่น"
1 ปัญหาที่เกิดขึ้น
2 เหตุผลหรือข้อมูลสนับสนุน
3 แนวทางการแก้ไขข้อคนอนเมะ
"มาร่วมสร้างสังคมตรงเวลา เพื่ออนาคตที่ดีกว่านิเมะเพื่อนอื่นๆ มีสุขภาพดี และพร้อมสร้างอนาคตที่ดี"
นางสาว วริญา กฤษฎนา ม.5/20 เลขที่ 14
ผลงานที่ 6 ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น
ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและผู้อื่น
รับผิดชอบต่อตนเอง
รับผิดชอบในหน้าที่และการเรียน
วินัยต่อตนเองในการใช้เวลา
รักษาสุขภาพและดูแลตนเองให้ดี
พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
รับผิดชอบต่อผู้อื่น
รับผิดชอบต่อครอบครัวและช่วยเหลือเมื่อมีโอกาส
ยอมรับความคิดเห็นและเคารพผู้อื่น
ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น
ร่วมมือทำงานเป็นทีมเพื่อสังคมที่ดีขึ้น
"รับผิดชอบตัวเอง ใส่ใจคนรอบข้าง สังคมน่าอยู่ เริ่มได้ที่เรา"
น.ส.กฤตพร ไชยสุระ ม.5/20 เลขที่ 7
ผลงานที่ 7 การรักษาความสะอาด
การรักษา สะอาด
สะอาดวันนี้...ดีต่อเราและสังคม
ปัญหา
ขยะและสิ่งสกปรกในสถานที่เรียน
โรงเรียนมักเผชิญกับปัญหาขยะ
โรงเรียนปฐมพนไม่มีระบบจัดการ
โรงเรียนต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการจัดซื้อจัดจ้างบริการเก็บขยะ
3 ข้อ ง่ายๆ ที่เราทำได้ทุกวัน
1 ทิ้งขยะให้ถูกที่และเหมาะสม และช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส
2 ดูแลรักษาความสะอาดรอบๆ ตัวเรา ผู้และทำงานอย่างเต็มที่ในการจัดการขยะ
3 มีจิตสำนึกและร่วมมือกันสังคมน่าอยู่มากขึ้น
ทำไมต้องรักษาความสะอาด
ลดโอกาสเกิดโรค
สุขภาพดี
สภาพแวดล้อมน่าอยู่
สังคมน่าอยู่
คุณรู้หรือไม่?
มาร่วมกันเริ่มต้นที่ตัวเรา
"สะอาด...เพื่อชีวิตที่ดีกว่า"
น.ส. กัลยกร เศษวงษ์ เลขที่ 9 ชั้น ม.5/20
ผลงานที่ 8 การมีวินัยในการนอน
นอนผิดชีวิตเปลี่ยน
การนอนที่มีคุณภาพ ไม่ใช่การเสียเวลา แต่คือการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุดให้กับตัวเรา
ปัญหาที่หลายคนกำลังเผชิญ
นอนดึก นอนไม่เป็นเวลา
พักผ่อนไม่เพียงพอ
สมาธิสั้น ความจำแย่
แนวทางสร้างวินัยในการนอน
กำหนดเวลาเข้านอนและตื่นนอน
ปิดหน้าจอก่อนนอน
สร้างบรรยากาศการนอนที่ดี
หลีกเลี่ยงอาหาร/เครื่องดื่มที่ดี
ทำไมต้องมีวินัยในการนอน?
เพราะการนอนที่ดี ช่วยให้เรารู้สึกดีขึ้น มีสุขภาพดี และพร้อมสร้างอนาคตที่ดี
น.ส. ภูริชญา ภูมิธนะ เลขที่ 5 ม.5/20
ผลงานที่ 9 ความรับผิดชอบของนักเรียน
ความรับผิดชอบ ของนักเรียน
นักเรียนทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นการตั้งใจเรียน ส่งงานตรงเวลา ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน ดูแลความสะอาด และรับผิดชอบต่อคำพูดและการกระทำของตนเอง
ปัญหาหรือประเด็นสำคัญ
ทำไมเราต้องรับผิดชอบ?
ทำให้ตนเองเป็นคนมีระเบียบ
สร้างความน่าเชื่อถือ
ทำให้เกิดความไว้วางใจ
ช่วยให้สังคมน่าอยู่
รับผิดชอบวันนี้...สร้างอนาคตที่ดีในวันหน้า
นางสาว วริยา กฤษฎนา ม.5/20 เลขที่ 14
ผลงานที่ 10 การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
การรู้จักหน้าที่ของตัวเอง
"ทุกคนทำหน้าที่ของตนเอง สังคมก็เดินหน้าได้อย่างมั่นคง"
กลวิธีการโน้มน้าวใจที่ใช้
การใช้เหตุผล
การใช้คำถาม
การยกตัวอย่าง
การกระตุ้นอารมณ์
นางสาว จุฑพร ธราภาญจน์ ม.5/20 เลขที่ 10
สิ่งที่สะท้อนจากผลงานของผู้เรียน
สามารถเลือกประเด็นใกล้ตัวและเชื่อมโยงกับชีวิตจริง
สามารถเรียบเรียงสารให้มีลำดับและสื่อความหมายได้ชัดเจน
ใช้เหตุผล ตัวอย่าง คำถาม และการกระตุ้นอารมณ์เพื่อโน้มน้าวใจ
เลือกใช้ภาพและองค์ประกอบประกอบการสื่อสารได้เหมาะสม
สามารถสร้างสรรค์สื่อเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการพูดต่อประชุมชน
"ทุกผลงานคือหลักฐานของการเรียนรู้ ทุกการฝึกพูด คือก้าวสำคัญของการพัฒนา"
เก่งมากทุกคน
การสื่อสารที่ดี เริ่มต้นจากตัวเรา เปลี่ยนสังคมได้จริง
ผู้สอน : นางสาวทิวาภรณ์ พันธ์โนนงิ้ว
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสตรีศึกษา

ภาพกิจกรรมการฝึกพูดและการปฏิบัติจริง

การนำเสนอหน้าชั้นเรียน

การนำเสนอผลงานกลุ่ม

การพูดรายบุคคล

รับฟังข้อเสนอแนะจากครูและเพื่อน

ตัวอย่างสื่อประกอบการพูดของนักเรียน

ตัวอย่างชิ้นงานการเขียนและการวางแผน

บทความ/งานเขียน

โครงร่างการพูด

ใบวางแผนการพูด

ตัวอย่างใบงาน

แบบสะท้อนผลการเรียนรู้

ชิ้นงานเชิงสร้างสรรค์

สิ่งที่สะท้อนจากผลงานของผู้เรียน

- สามารถเลือกประเด็นใกล้ตัวและเชื่อมโยงกับชีวิตจริง
- สามารถเรียบเรียงสารให้มีลำดับและสื่อความหมายได้ชัดเจน
- ใช้เหตุผล ตัวอย่าง คำถาม และการกระตุ้นอารมณ์เพื่อโน้มน้าวใจ
- เลือกใช้ภาพและองค์ประกอบประกอบการสื่อสารได้เหมาะสม
- สามารถสร้างสรรค์สื่อเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการพูดต่อประชุมชน

“ทุกผลงานคือหลักฐาน
ของการเรียนรู้
ทุกการฝึกพูด คือก้าวสำคัญ
ของการพัฒนาตนเอง
และสังคม”

QR CODE
หลักฐานวิดีโอการพูด
สแกนเพื่อรับชมตัวอย่าง
การปฏิบัติการพูดของนักเรียน

ผู้สอน : นางสาวทิวาภรณ์ พันธโนนงิ้ว
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสตรีศึกษา

การสื่อสารที่ดี เริ่มต้นจากตัวเรา เปลี่ยนสังคมได้จริง

ภาคผนวก ช ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

